Seinäjoella, perjantaisin

Yksityisnumeron hinta 1:—

Alas marxilaisuus!

LAKEUDEN SANA

Pois puolueet!

Numero 37

Kansanliikkeen äänenkannattaja

22. IX. 1933

TOIMITUSVALIOKUNTA: VIHTORI KOSOLA, IIVARI KOIVISTO, REINO ALA-KULJU, MARTTI KANTELE, ILMARI TALVITIE, NIILO PIRILÄ

Kosola

kertoo kansanliikkeen aseman noususta tällä hetkellä

IKL:n E.-P. piirin syyskatselmuksen johdosta asetti Lakeuden Sana IKL:n johtajalle, maanv. Vihtori Kosolalle muutaman kysymyksen, joihin hän vastasi seuraavasti:

— Mikä mielestänne on IKL:n tärkein tehtävä tällä hetkellä?

— Organisoimistyö. Jokaiseen pitäjään on saatava Po. Tämähän juuri on vaalien jälkeisenä aikana ollut toimintamme pääasiallisin tavoke. Sitä varten on johdon toimesta tehty kierros jo seuraavissa piireissä: Etelä-Pohjanmaa, Etelä-Häme, Satakunta, Kymenlaakso, Oulun piiri, Varsinais-Suomi ja osaksi Vaasan piiri. Viipurin, Raahen ja Pohjois-Hämeen piireissä on kierros käynnissä. Minun tarkastusalueeni käsittää Etelä- ja Länsi-Suomen. Ev. Susitaival hoitaa Itä-Suomen ja maanv. Rautala Pohjois-Suomen.

— Miltä tilanne näillä matkoilla näyttää?

— Jäsenliittyminen on ollut erittäin vilkasta juuri tarkastusten jälkeen. Näissä on Po:t perustettu joka pitäjään, joten aktiivinen työ on saatu käyntiin. Kaikkialla olen havainnut voimakkaan nousun.

— Mistä tämä nousu johtuu?

— Suureksi osaksi persoonallisesta kosketuksesta. Kun kansalaiset saavat täyden selvyyden IKL:n pyrkimyksistä, tulevat he mielellään mukaan myös järjestötyöhön. Suuresti vaikuttaa se, että kansalaiset ovat huomanneet suunnan eduskunnassa kallistuneen yhä enemmän vasemmalle. Moni valitsija ei osannut tätä sentään odottaa, vaan uskoi vielä vaalisyötteihin. Valtiovallan tukemana ovat puolueet lähteneet syömään kansanliikettä. Sitä osoittavat m.m. kesäiset tunnetut perusteettomat toimenpiteet IKL:ää vastaan. Ne havahduttivat joukot.

— Marxilaisuuden asema tätä nykyä?

— Se näyttää nyt voimakkaalta juuri sen johdosta, että sitä pönkittävät puolueet ja valtiovalta mahdillaan, välillisesti. Mutta valkoinen kansa reageeraa liittymällä meidän riveihimme. Sen jälkeen kuin kärsittiin vapaussodan kärsimykset, ei valkoinen kansa ole suvainnut vasemmistoliehittelyä. Eikä sitä meidän taholtamme tulla koskaan suvaitsemaan, muuttukoon tilanne miten tahansa.

— Miten mustat puseromme ovat yleistyneet?

— IKL:n väen keskuudessa niille näkyy annettavan niin suuri arvo, että juhlatilaisuudet ovat mustapaitain miehittämät. Kun tätä joukkoa katselee, huomaa nimenomaan sen tärkeän merkityksen, mikä mustalla puserollamme luokkarajojen poistajana on, jotka ovat olleet kansamme kirouksena 30 vuotta. Puseromme on symbooli siitä ajatuksesta, mihin IKL pyrkii tahtoessaan luoda Suomesta uuden valtakunnan. Mustissa puseroissa me tulemme marssimaan uudesti luotuun Suomeen.

— Milloin arvelette tämän lopullisen luonnishetken olevan käsissä?

— Sitä varten me juuri järjestönä kaikin voimin työskentelemme. Ennenkuin talvi on kulunut, on meillä työssä tätä varten vähintäin 100,000 työntekijää. Sen hetken tulo riippuu siis meistä itse kustakin. Jokaiselle valkoiselle miehelle ja naiselle lausun kehoituksen: Liittykää IKL:n taisteluriviistöön! Musta pusero päälle! Tämän joukon avulla me luomme kansastamme todella eheän, yhtenäisen kansan!

Taas marssitaan Lapuan sankaripatsaalle.

Kuvamme v:lta 1931. Vihtori Kosola ja Hilja Riipinen laskevat seppeleen.

IRTI kahleista

Marxismi on hirmuhallitsija, joka kahlehtii alamaisensa orjiksi.

Kansat on vapautettava marxilaisuuden kiroista.

Puolueet eivät tätä vapautustyötä tee, koska ne itse ovat marxilaisuuden apureita joko enemmän tai vähemmän, joko tieten tai tietämättään.

Suomessa on noustu marxismia vastaan sinimustin tunnuksin. Saksassa liehuu jo voittoisana marxismin murskaaja, hakaristi. Italiassa on ohjat miehillä, jotka toimivat kansakunnan yhteisedun mukaisesti.

Kaikkialla maailmassa herätään pitkästä marxilais- ja puolueunesta ja pyritään lujaan, kansalliseen yhteisyyteen.

Uusi sukupolvi on syntynyt. Se tähtää kansakunnan tulevaisuuteen. Se katkoo pimeyden kahleet ja nostaa kätensä tervehtien uuden huomenen aurinkoa.

Suomalainen! Mies! Nainen! Katkaise kahleesi! Irti marxilaisuudesta! Irti puolueista! Tee se jo tänään!

Liity Isänmaallisen Kansanliikkeen taistelujärjestöön!

Mustapaidat marssivat Valkoiseen Suomeen!

IKL:n E.P.-PIIRIN SYYSJUHLA Lapualla

Klo 11—14 P.-, Ps.- ja Ph.-kokous Seurojentalossa. Avaus, piirin pj. Niilo Pirilä. Tarkastus, IKL:n johtaja Vihtori Kosola. Järjestötoiminnan johtaja ev. Susitaival selostaa toimintaa ja antaa ohjeita. Taloustoimiston johtaja Louhivaara selostaa huoltotoimintaa. Keskustellaan po-toiminnasta yleensä. Lyhyt lopettajaispuhe.

Klo 12 soittokuntien harjoitus Työväentalossa.

Klo 13 laulajain harjoitus Työväentalossa.

Klo 14—15,30 Ruokailu Seurojentalossa.

Klo 15,30 Kokoonnutaan Urheilukentälle katselmusta varten. Järjestäydytään paikallisosastoittain aakkosjärjestyksessä.

Klo 16,10 Lähtö Sankarihaudalle, jossa ohjelma Integer vitae (soittokunta), Sotarukous (mieskuoro), mvt Kosola ja Pirilä laskevat seppeleen, lauletaan yhteisesti virsi 372. Marssi takaisin Urheilukentälle, jossa asetutaan neliöön. Mv. Kosola puhuu. Lauletaan Kytösavun aukeilla. Matkalla tapahtuu ohimarssi Työväentalon kohdalla, ottaen sen vastaan Kosola, Susitaival ja piirijohto.

Klo 17,30 alkavat **Juhlailtamat** Seurojentalossa ja Työväentalossa.

Ohjelma Seurojentalossa:

Alkusoitto, Yhdistyneet torvisoittokunnat. Lipputervehdys. Puhe, tri M. Kantele. Mieskuorolaulua. Puhe, reht. Hilja Riipinen. Yhteislaulua. Väliaika.

Soittoa. Puhe, maanv. V. Kosola. Soittoa. Juhlaruno, toim. V. Viita, lausuu tekijä. Mieskuorolaulua. Puhe, kapt. Yrjö Schildt. Soittoa. Maamme.

Ohjelma Työväentalossa:

Alkusoitto, yhdistyneet torvisoittokunnat. Lipputervehdys. Puhe, maanv. I. Nikkola. Mieskuorolaulua. Puhe, ev. l. P. Susitaival. Yhteislaulua. Väliaika.

Soittoa. Puhe, leht. R. Ala-Kulju. Soittoa. Juhlaruno, kirj. toim. V. Viita, lausuu tait. Jalm. Salo. Mieskuorolaulua. Puhe, ev. l. A. Somersalo. Soittoa. Maamme.

Liput iltajuhiin maksavat 16, 11 ja 6 mk.

Länsirannan Höyrysaha Oy.

Kuortane. Puh. 28.

OSTAA TUKKIMETSIÄ.

Susitaival

koskettaa eräitä kansanliikkeen oleellisia tärkeitä tehtäviä

Kun isänmaallinen kansanliike eteläpohjalaisten mustapaitain osalta nyt kokoontuu Lapualle syysjuhliinsa, on Lakeuden Sana kääntynyt IKL:n järjestötoiminnan johtajan, everstil. Paavo Susitaipaleen puoleen pienellä pikahaastattelulla kuullakseen hänen mielipiteitään eräistä päivän kiintoisista asioista. Siinä mielessä pyysimme häneltä vastausta allaoleviin kysymyksiin. Sotilaan ytimekkyydellä ev. Susitaival vastasi lyhyesti, kuten nähdään:

— Miltä näyttää valtiollinen valistuneisuus ja harrastus rivimiehistössämme tällä hetkellä tulevaisuutta silmälläpitäen?

— Tarvitaan vielä perusteellista IKL:n ohjelman tuntemusta ennenkuin järjestömme jokainen jäsen voi asiallisilla syillä kumota vastustajiemme väitteet ja saada nämä puolellemme.

— Miten kansamme luonne yleensä sopeutuu kiinteään järjestötoimintaan?

— Kaikki vaatii aikansa — kuten aikoinaan suojeluskuntienkin perustaminen.

— Kun marxilaisilla on järjestötoimintaa monessa muodossa, niin miten meidän järjestötyömme niistä eroaa olemukseltaan ja menettelytavoiltaan?

— Järjestötyömme eroaa marxilaisuudesta olemukseltaan sikäli, että tarvitaan enemmän uskallusta, järjestelmää ja työtä kuin mihin vanhat, itsekkäät puoluepukarit pystyvät. Ei ole kysymys etevämmyydestä suunsoitossa, vaan etevämmyydestä toiminnassa.

— Mitä pidätte tällä hetkellä tärkeimpänä tehtävänä järjestötoiminnassanne?

— Järjestötyön kiteyttämistä, johtajien kouluutusta ja kantarahoituksen täsmällisyyttä?

— Millä perusteilla uskotte IKL:n tulevaan lopulliseen voittoon?

— Koska se on jääkäriliikkeen ja aktivismin jatko ja tarkoittaa koko kansan, ei yhden puolueen, parasta.

Ammattimiehiä tarvitaan

Sekatyöväkeä liikaa — ammattimiehistä puute.

Vapaan Työväenliiton työnvälitystoiminnassa on yhtenä mielenkiintoisena seikkana käynyt ilmi, että ammattitaito on miehen paras suositus tällaisenakin työttömyyden aikana kuin nykyjään. Työttömyys on niin suuri kuin se on ja kuitenkin joillakin aloilla on puute pätevistä ammattimiehistä. VTL:n taholta on esim. tiedusteltu useampia täysin päteviä valureita, mallipuuseppiä y.m., mutta hakijoita ei ole ollut edes tarpeeksi.

VTL:n yksi pääpyrkimyksistä on, että sen jäsenistö kerran muodostaisi korkeimman ammattiluokan kaikilla aloilla. Nyt jo on jäsenistön ydinaines alainsa ammattimiehiä ja sitkeä harrastus kehittää heitä yhä uusia, mutta yhä enemmän heitä tarvitaan. Suurisuinen politikoiminen ja sekava aateharrastelu on kaikkein epävarmin elämänuran avain, todistaa jokapäiväinen kokemus jatkuvasti. Ammattitaito ja tunnollisuus työssä ovat ne ominaisuudet, joita kysytään. Ja tullaan aina kysymään ja riiden mukaan miehiä työmarkkinoilla mittaamaan.

Valkoiset työläiset, pyrkikää keskittymään jollekin ammattialalle ja kehittymään sillä mahdollisimman korkealle. Siten turvaatte parhaiten tulevaisuutenne.

Musta pusero isänmaankavaltajan tuho!

Kansalainen!

Tahdotko, että vapaussodan saavutukset tallataan lokaan? Jos et, niin herää jo näkemään, että niin tapahtuu! Nouse tekemään siitä loppu ja liity heti isänmaan puolesta taistelevien riveihin. Ilmoittaudu jo tänään IKL:ään!

— **Englannin urheilusta** kirjoittaa maisteri Lauri Pihkala pirteään ja tutkivaan tapaansa "Urheilijan" 10:nessä numerossa. Lehden irtonumerot maksavat vain 3:50.

Minimipalkka

IKL:n EHDOTUS VAPAAN TYÖVÄENLIITON MIELENKIINNON KOHTEENA

Tunnettu VTL:n johtomies, varat. A. Lindgren Lahdesta kirjoittaa IKL:n lakialotteen johdosta, jonka mukaan kunnolliselle työväelle on turvattava toimeentuloon riittävä palkka (aloite, joka jo on saanut eräät vanhakokoomuslaiset rahamiespiirit vastahankaan) seuraavaa:

Minimipalkkalainsäädäntö on suunnilleen neljän vuosikymmenen ikäinen. Eräässä muodossa ja silmälläpitäen työriitain ratkaisua se otettiin käytäntöön Australiassa 1890-luvulla. Sittemmin minimipalkkajärjestelmä on otettu käytäntöön muutamilla aloilla Englannissa (v. 1909), Ranskassa, Norjassa, Itävallassa, Yhdysvalloissa ja eräissä Kanadan maakunnissa.

Mikä on tällaisen lainsäädännön tarkoitus? Se on ollut ensinnäkin välttämätöntä sellaisilla aloilla, joissa työpalkat ovat poikkeuksellisen alhaisia, joko sentähden, etttä työntekijäin täydellinen järjestäytymisen puute estää heitä kyllin tehokkaasti valvomasta omia taloudellisia etujaan tahi tämän ohella usein senkin tähden, että jo pelkkä yrittäjäin välinen kilpailu polkee hinnat ja työpalkat alhaisemmiksi kuin kansantaloudellisten tuotanto- ja kulutussuhteiden vuoksi olisi luonnollista.

Tarkastellessa työväestön palkkoja eräillä aloilla meillä varsinkin nykyisinä pulavuosina, tulee väkistenkin siihen lopputulokseen, että meillä täytyy ottaa minimipalkkajärjestelmä käytäntöön. Onhan nurinkurista, että mies tekee uuraasti ja uupumattomasti työnsä, mutta hänelle maksetaan kuitenkin niin huono ja alhainen palkka, ettei hän perheineen tule sillä toimeen. Tällaisia tapauksia on parina viimeisenä vuotena sattunut. Pohjois-Suomen kunnista useat ovat varainkon partaalla sen vuoksi, että siellä tukkityömailla on maksettu niin huonot palkat, etteivät työläiset ole voineet palkallaan kunnollisesti elättää itseään eikä perhettään, vaan on täytynyt turvautua köyhäinhoitoon. Valtion ja kuntain n.s. varatöissä on ollut samoin asianlaita. Tällainen asiaintila ei voi olla oikein, vaan se on sosiaalisesti varsin vaarallista.

Meiliä onkin senvuoksi luonnonlain välttämättömyydellä tullut päiväjärjestykseen kysymys minimipalkoista. Sitä tarkoittaa IKL:n eduskuntaryhmän tekemä lakialoite, jota on kaikin voimin pyrittävä viemään läpi. Lakialoitteen periaate on, että kunnolliselle työläiselle on maksettava sellainen palkka, joka takaa hänelle välttämättömän toimeentulominimin. Oikeana on edelleen pidettävä sitä lakialoitteen periaatetta, että minimipalkka taataan työn määrän eikä työhön käytetyn ajan perusteella. On tullut korkea aika luopua siitä sosialistien korkeimmaksi julistamasta periaatteesta, että huonolle ja laiskalle työntekijälle on maksettava sama palkka kuin kunnolliselle ja ahkeralle työntekijälle.

Kysymyksen käytännöllisessä järjestelyssä on tietenkin joitakin vaikeuksia, mutta hyvällä tahdolla ne voidaan kuitenkin voittaa. Minimipalkkoja, jotka käsitykseni mukaan voisivat koskea ainoastaan rahapalkkoja, ei tietenkään voitaisi määritellä itse laissa, koska tällaiselta järjestelmältä puuttuisi joustavuus eikä lain puitteissa voitaisi tarpeellisessa määrässä ottaa huomioon ajankohdan ja kunkin paikkakunnan erikoisvaatimuksia. Minimipalkkojen määrääminen olisi annettava puolueettomille palkkalautakunnille, jotka paremmin voivat ottaa huomioon, mitä asianhaarat kussakin tapauksessa erikseen vaativat.

Tarkoitukseni ei kuitenkaan ole puuttua kysymyksen yksityiskohtiin. On myönnettävä, että IKL ottaessaan asian esille, on tehnyt maamme työväestölle kieltämättömän palveluksen. VTL:n puolestaan on kaikki syy kannattaa tätä merkittävää aloitetta ja ryhtyä kaikkine voimineen tukemaan sen läpimenoa.

Valtakuntamme hallitusmuodon 6 §:ssä sanotaan, että kansalaisten työvoima on sen erityisessä suojeluksessa. Tämän määräyksen henki ja tarkoitus on myöskin se, että kansalaisille on työstään taattava vissi toimeentulonimini. Minimipalkkajärjestelmä tietää sitä.

Kolme etuisuutta

tarjoaa Teille **Vaasan kenkä:**

1. Se on luja
2. Se on siro
3. Se on halpa

Kysykää siis kauppiaaltanne Vaasan kenkiä!

Vaasan Kenkätehdas Oy.
Vaasa.

Autoilijat huomatkaa!

Tarkastakaa autonne kumit ajoissa ja antakaa laittaa ne meillä. Työ suoritetaan ensiluokkaisesti uudenaikaisilla koneilla ja parhailla raaka-aineilla. Uusia kulutuspintoja laitetaan kaikkiin suuruuksiin. Takaus 20,000 km.

Käytettyjä renkaita ostetaan.

Seinäjoen Kumikorjaamo

Seinäjoki, Jerikontie 11. Puh. 330.

P. Appelgrén-Autereen

Kultasepänliike

Vaasassa

Suosittelee suurta palkintovalikoimaansa sekä

Kulta- ja hopeateoksiaan

Torin alalaita. Puh. 1182.

Hedelmä-, Säilyke- ja Siirtomaatavaroita

OSTATTE EDULLISIMMIN VAASAN SUURIMMASTA ERIKOISLIIKKEESTÄ

KAHVI-KOMPPANIA O.Y.
Vaasa.
Puh. 1125—1425—750.

VILJAMI KALLIOKOSKI

ei jaksa odottaa L.L.:n lopullista tappotuomiota

Haluaa saada IKL:n vainajan sijaiseki

Suuren valiokunnan puheenjohtaja Viljami Kalliokoski Halsualta tahtoo nyt näyttää valitsijoilleen, että hän se on, joka jotakin tekee. Hänen alotteestaan on maalaisliiton eduskuntaryhmä ryhtynyt lukemaan tappotuomiota IKL:lle sen perusteella, että se olisi jatko L.L:lle, joka, kuten tiettyä, on lakkautettu, vaikkakin vain väliaikaisesti. Hän on jättänyt asiaa tarkoittavan kyselyn hallitukselle. Siinä aluksi viitataan yhdistyslakiin ja niihin toimenpiteisiin, joitten alaiseksi L.L. aikoinaan oikeudellista tietä joutui. Sitten jatkuu selostus IKL:n "kapinallisuudesta". Sillä on epäilemättä "mielenkiintonsa", niin että otamme kirjelmän siltä kohdalta tähän lukijaimme opiksi ja huviksi. Näin sepittelee sir Viljami:

"Mutta kohta Mäntsälässä puhjenneen kapinaliikkeen kukistamisen jälkeen, ennenkuin sen tutkimukset edes olivat päättyneet Hämeenlinnassa pidetyssä eräiden Lapuan Liikkeen vapaalla jalalla olevien johtajien ja muiden yhdistyksen kannattajien kokouksessa päätettiin perustaa yhdistys, jonka ilmeinen tarkoitus oli silloin jo toimintakiellon saaneen Lapuan Liike r.y:n toiminnan jatkaminen. Tämä uusi yhdistys sai nimekseen "Isänmaallinen Kansanliike". Ei voi olla pienintäkään epäilystä, etteikö "Isänmaallinen Kansanliike" olisi Lapuan Liike r.y:n toiminnan jatkaja, sillä sen luonnostaan määrätyksi julistettu "johtaja" oli Lapuan Liike r.y:n puheenjohtaja, sen merkeissä on Lapuan Liike r.y:n vaakuna j.n.e.

Maan hallitus ei kuitenkaan ole ryhtynyt toimenpiteisiin lainvastaisena kielletyn Lapuan Liike r.y:n toiminnan jatkamisen estämiseksi. Tämä arvattavasti johtuu siitä, että yhdistyslain mukaan väliaikaista toimintakieltoa ei voitane antaa sellaiselle yhdistykselle, joka on perustettu toimintakiellon saaneen ja lakkautettavaksi vaaditun yhdistyksen toiminnan jatkamista varten, ennenkuin on saatu lainvoimainen tuomio yhdistyksen lakkauttamiseksi.

Kun oikeudenkäynti lakkautettavaksi vaadittua yhdistystä vastaan siksi, kunnes lainvoimainen tuomio on saatu, voi kestää vuosikausia, ja kun tällä ajalla yhdistyksen toiminnan jatkajaksi perustettu uusi yhdistys voi vapaasti toimia, niin täytynee pitää selvänä, että se tarkoitus, mihin yhdistyslainmuutoksella pyritään, on jäänyt saavuttamatta.

Edelläolevan perusteella ja viitaten valtiopäiväjärjestyksen 37 §. 1 mom. saamme asianomaisen Valtioneuvoston jäsenen vastattavaksi kunnioittaen esittää seuraavan kysymyksen:

aikooko hallitus ryhtyä toimenpiteisiin sellaisen muutoksen saamiseksi yhdistyslakiin, jonka nojalla oikeusistuimen vahvistaman toimintakiellon saaneen yhdistyksen toimintaa ilmeisesti jatkamaan perustettu yhdistys voitaisiin kieltää toimimasta, samalla tavalla kuin voidaan kieltää toimimasta lakkautetun yhdistyksen toiminnan jatkaja."

*

Näin kaavailee sir Viljami ja hänen "tasavallalla" ratsastava kuppikuntansa. Mutta eiköhän siinä ole isketty kirves hiukan sivuun? Mikäli me tiedämme, on tasavallan hallitus tämän asian harkinnut jo ennen sir Viljamin heräämistä. Sehän pani toimeen oikein tutkimukset ja takavarikot, ja katso: mitään rikettä ei löydetty! Vai eiköhän tuomari Aaltonen olisi muistanutkaan Kosolalta kysyä: oletko sinä se sama Vikki, joka johti Lapuan-liikettä?

Omasta puolestamme ehdotamme, että tuomari Aaltonen erotetaan virastaan ja tilalle nimitetään Halsuan Viljami. Kyllä silloin tasavalta voi taas helpotuksesta huoaista. Ja Halsua myös.

Sasun remonttikone eli Vika johdossa

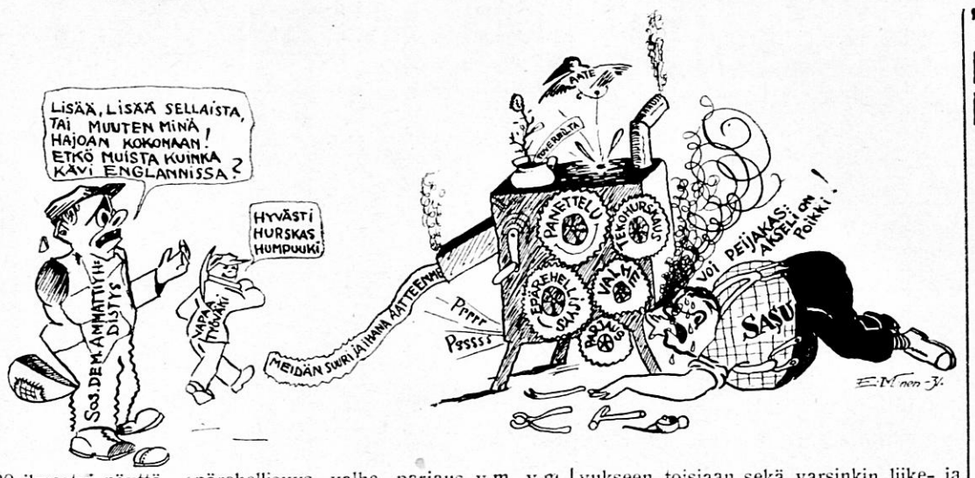

Kun Lapuanliike 1930 ilmestyi näyttämölle, tuli yhteiskunnan ammattiremonttimestareille hätä käteen. Kansa havahtui huomaamaan, mitä sorttia heidän ikiliikkujansa oikein oli. Remonttikone pihahteli pahan kerran, akselit katkeilivat ja mutterit sinkoilivat tien oheen. Kone paljastui kaikessa alastomuudessaan.

Sittemmin on voitelurasvoja taas käytetty oikein tonnikaupalla. Remonttimestareilla on ollut liittolaisensa niissä konttikunnissa, joita puolueiksi kutsutaan. Nämä ovat antaneet luotolla rasvaa, bensaa, muttereita ja rataksia, jotta ikiliikkuja taas lähtisi pyörimään. Ja pyörikinhän se jonkun aikaa, niin että sasulaiset saivat vaaleissa uudestaan jymäytetyksi pitkätukkaisia.

Mutta nyttemmin alkaa taas olla ilmeinen työnseisaus. Kone ritisee ja ratisee, mutta ei tahdo oikein käydä. Sasu vääntelee milloin mitäkin kampia. Tässä kuvassamme me näemme näiden kampien nimet: panettelu, tekohurskaus, epärehellisyys, valhe, parjaus y.m. y.m. Vaikka mitä vääntäisi, eivät asiat jyllää. Velipuoli, sos. dem. ammattiyhdistysliike, on hätääntynyt. Se yrittää lohkeilla pahasti, sillä humpuuki paljastuu. Epätoivon vimmalla se järjestelee oikein järjestökursseja valtiovallan pönkittämänä. Suuret ja pienet pillit on pantu soimaan. Mutta pääkone jurraa vastaan.

Tilanne on kieltämättä surullinen. Näyttämölle on näes ilmestynyt uusi, uudenaikaisempi ikiliikkujan keksijä, IKL, joka nyt on pannut pyöränsä pyörimään oikein todenteolla. Demoonisedät raapivat korvallistaan. Mitä tämä nyt on, että tuo mustin taantumusliike yhtäkkiä tulee ja vie demooneilta parhaat ohjelmapalat, vaatien työmiehille palkkaa, maanviljelijöille maata, ynnä muuta senkaltaista, joka tähän asti — sanoissa — on ollut sekä sasulaisten että kaikkien puolueiden patentoitua kauppatavaraa. Tämähän on suorastaan hävytöntä. Ja nyt haastavat puolueet avukseen toisiaan sekä varsinkin liike- ja rahamiespiirejä selittäen, että ei nämä tällaiset vaatimukset kävele. Ja Kauppalehdet ja "maltillisen kokoomuksen" äänitorvet kirjoittavat vimmoissaan, että IKL on tullut suorastaan kommunistiseksi. Muutamat taas keksivät meidän palanneen taantumuksellisuudessamme ihan — keskiaikaan.

Kyllä ovat nyt konseptit tässä maassa sekaisin. Remonttikoneet seisovat, vanhat ikiliikkujat ruostuvat, johdossa on vika, oikein kardinaalivirhe. Mutta mustapuseroiset marssivat ja nostavat kättään Sarliinien ja Poornien hikoillessa verta. Helppoa ei ole kellään, mutta varsinkaan ei valtiollisilla farmareilla.

Mitähän Sasun remonttiposetiivi ensi vappuna soittelee, kun Helsingin, Tampereen y.m. suurkaupunkien kaduilla suoritetaan mustapaitojen kevätmarssi. Sitä nyt parhaillaan harjoitellaan eri puolilla maata, jotta sitten osataan astua sen oikean työväenmarssin tahdissa.

"Pusero-kiihoitus" kouluissa

Kouluhallitus ei tiedä, mutta opetusministeri tietää

Leikkaamme demojen päälehdestä palan, joka kuvaa eräiden suurien herrojen huolia:

"Viime päivinä on jälleen sanomalehdissä näkynyt uutisia, joiden mukaan maan eri oppikoulujen oppilaiden keskuudessa olisi ryhdytty harjoittamaan poliittista kiihoitusta, jonka tarkoituksena m.m. olisi saada oppilaat pukeutumaan n.s. "isänmaallisen kansanliikkeen" väreihin, s.o. mustiin puseroihin. Edelleen on samoissa uutisissa kerrottu, että kiihoitus on johtanutkin näkyviin tuloksiin: mustia puseroita on ilmestynyt oppilaiden ylle. Asian johdosta käännyimme kouluhallituksen v.t. ylijohtajan kouluneuvos Tarjanteen puoleen tiedustellen, onko kouluhallituksen tietoon tullut sanotunlaisia tapauksia. Kouluneuvos Tarjanne ilmoitti, ettei kouluhallitukselle ole saapunut tietoja puseroiden käytöstä. Myöskään ei hra T. sanonut olevansa tietoinen sanomalehdissä olleista uutisista, mutta ilmoitti ottavansa niistä selvää. Hän mainitsi, että jo v. 1930 lähetettiin kouluhallituksen toimesta oppikoulujen johtajille kiertokirje, jossa heidän huomiotaan kiinnitettiin siihen, ettei politikoimista kouluissa ole sallittava. Lisäksi kuluvana syksynä on opetusministeriön kehoituksesta uudistettu sanottu kiertokirje ja laajennettu sitä sikäli, ettei oppilaiden sekaantumista politiikkaan ole suvaittava koulujen ulkopuolellakaan. Käännyimme myöskin opetusministeri Mantereen puoleen tiedustellen, onko hänen tiedossaan, että puserovillitys on leviämässä koulujen oppilaiden keskuuteen. Ministeri sanoi olevansa asiasta tietoinen ja olleensa siitä suullisissa keskusteluissa kouluhallituksen kanssa tarkoituksella, että moisesta koulujen oppilaille sopimattomasta käyttäytymisestä tulisi loppu. Näiden keskustelujen tuloksena onkin pidettävä sitä kiertokirjettä, jonka kouluhallitus on taannoin koulujen johtajille lähettänyt."

Maa, jossa juutalaiset isännöivät

Luulisi kansalaisia jo väsyttävän lukea monia suomalaisiakin lehtiä, joissa on painettuina "kauhunkuvauksia" nykyisestä Saksasta, kuvauksia, joita maailmalle levittelevät valheistaan tunnetut ulkomaiden suurimmat niinkuin monet pienemmätkin tietotoimistot, jotka kuten tiettyä ovat täysin juutalaisten käsissä. Juutalaisten poliittiseen "strategiaan" on aina kuulnut emävalheiden syöttäminen yksinkertaisille kansalaispiireille ja siksipä nytkin on tehty jatkuvasti hirmunumeroita Saksan nykyisistä oloista. Mutta samaan aikaan meikäl. keskustalehdet eivät juuri lainkaan kajoa siihen kauhunäytelmään, joka yhä vaan jatkuu kommunismin paratiisissa, Venäjällä. Asioita läheltä seuraava heimolehti "Vapaa Karjala ja Inkeri", joka ylläpitää suhteita sorronalaisiin heimoihimme Bolshevikiassa, kirjoitti äskettäin mieleenkäyvän artikkelin, joka sopivasti valaisee sitä suurta murhenäytelmää, mitä rajan takana jo vuodesta 1917 on näyteity. Sietää lainata kirjoituksesta muutama kohta, jotta nähtäisiin, minkälaiseen tulokseen on tultu maassa, jossa asustaa juutalaisten harvainvalta, siis olotila, johon nykyisen Saksan vaahtosuiset vihaajat haluaisivat kai päästävän. Otsakkeella "Kauhujen Venäjä" kuuluvassa kirjoituksessa lausutaan:

Jo yli puolentoista vuosikymmenen aikana on heimoalueiltamme Karjalasta ja Inkeristä sekä kaikkialta Venäjältä saatu lukea erilaisia kauhunkertomuksia miljoonien ihmisten teloituksista, vankiloihin telkeämisistä, karkoituksista, kidutuksista, orjuudesta, julmasta terrorista ja mielivallasta kaikilla aloilla, kymmenien tuhansien ihmisten äärimmäisistä ponnistuksista nälkää ja kaikkea kurjuutta vastaan, tuhansien ja taas tuhansien kansalaisten nälkäkuolemasta, pakkotöistä, kauheista pakkotöistä j.n.e. kuvaamattoman kauheista kärsimyksistä ja kaikkea inhimillisyyttä vailla olevasta sorrosta. Ja tämä kauheus näyttää vain lisääntyvän sekä yltyvän vuosi vuodelta.

Vaikka kaikesta siitä, mitä silminnäkijät ja kuolemaa pakoon päässeet ovat kertoneet, olisi vain kymmeneskin osa totta, riittää se taivaaseen saakka ulottuvaksi todistukseksi ihmispedon julmuudesta ja siitä johtuneesta kauheudesta. Mainittakoon vain, että julmuudelle ei näy loppua tulevan eikä apua kuoleman hädässä oleville. Päinvastoin näyttää oikeuden ja ihmisyyden polkeminen, kaiken pyhän häpäiseminen ja hävittäminen, sorto, kurjuus ja kuolema kidutuksineen, räikään nääntymisineen j.n.e. saavan edelleen — jos mahdollista entistä kauheampana — jatkua. Sillä onhan aivan viime viikkoina ja päivinäkin saatu kuulla ja lukea aivan luotettavia kertomuksia sellaisesta sorrosta, kurjuudesta ja raakuudesta, jota historia tuskin tuntee viilleimmän pakanuuden, alkukristillisyyden, kauheimpien sotien, nälkävuosien tai muiden eri kansojen suurimpain kärsimysten ajoilta!

Mutta sivistynyt, kristillinen maailma katsoo vain syrjästä. Korkeintaan kuolemanpartaalla olevista miljoonista ja toisista jo sortuneista miljoonista raakuuden uhreista puhutaan, molempien kohtaloa valitellaan ja säälitään, mutta samalla sekä suuret että pienetkin valtakunnat käyvät kauppaa pyövelien kanssa, kilpailevat keskenään saalistamisessa työn, veren ja kymmenien miljoonien ihmisten hengen hinnalla hankituista ja hankittavista tuotteista sekä tyrannien elättämisestä ja vallan pönkittämisestä!

Mitään ei tehdä vielä haudan partaalla olevien kymmenien miljoonien pelastamiseksi ja auttamiseksi. Ei edes yritetäkään tehdä!

On enää turha kysyä, missä on totuus, vapaus ja oikeus.

Vaan missä on ihmisyys? !

Miljoonien haamu.

Työttömyys vähenee monissa maissa

Maailmassa ollaan hiljalleen palaamassa jälleen töihin, vaikkapa vielä toistaiseksi hitaasti, Englannissa on tänä vuonna 549,000 miestä enemmän töissä kuin viime vuonna. Saksalaiset sanovat työttömyyden vähentyneen 2 miljoonalla. Ranskassa on työttömyys vähentynyt 30,000:lla, Kanadassa 35 tuhannella. Vastaavat numerot ovat Unkarin kohdalta 4,000, 2,750 Hollannissa, 116,000 Italiassa ja 4,700 Irlannissa. Yhdysvalloissa on tänä vuonna töissä 7 prosenttia enemmän väkeä kuin vuosi sitten.

— Uusi autoasema, Seinäjoki. Pirssi sijaitsee Hotelli Seinäjoen vieressä Valtionkatu 17:ssä. Tämä pirssi on isännmaallisten autoilijoiden pirssi. Kun tarvitsette autoa ajoihinne, niin soittakaa puh. 288.

Standard

autohuoltoasema valmistunut Seinäjoelle.

Nobel Standard, jolla on nykyään maassamme 39 huoltoasemaa, on rakennuttanut sellaisen Seinäjoelle Valtionkadun varrelle Keskus-ravintolaa vastapäätä olevalle valtion tontille. Kävimme eilen katsomassa tätä uutta laitosta. Autojen pesuhuone on erikseen ja mahtuu sinne kaksi autoa yhtäaikaa pestäväksi. Autoilijoillekin on järjestetty oma pesuhuone ja on heillä käytettävänään vapaat pyyheliinat ja saippuat. Huoltoasemalla palvelevat ammattitaitoiset huoltomiehet. Autot noudetaan kotoa korjattavaksi ja tuodaan takaisin kunnostettuina. Bensiinijakelu tapahtuu edelleenkin vastapäätä olevalta Standard-bensiiniasemalta. Suljemme tämän uuden laitoksen autoilijoiden suosioon. Viittaamme ilmoitukseen.

OSTAKAA I.K.L:n ARPOJA.

*

I.K.L:n ARPAJAISTEN VOITTOLUETTELO N:o 1 ON ILMESTYNYT.

Säästökellohenkivakuutus

Saadaksemme jotain tietoja uudenaikaisemmista henkivakuutusmuodoista, tiedustelimme Henkivakuutusosakeyhtiö Verdandilta — joka edustaa maamme uudenaikaisempaa henkivakuutusmuotoa, eli n.s. "Säästökellohenkivakuutusta", mitenkä tämä vakuutusmuoto on levinnyt kansan keskuuteen näin pula-aikana.

— "Säästökellohenkivakuutus" on osoittanut olevansa oikein "pula-ajan vakuutus" sanan täydessä merkityksessä. Se on saanut yleisön suosion, missä sitä on esitetty. Säästökellollahan säästää pienistäkin tuloista henkivakuutusmaksut huomaamattaan.

— Lasten jakamattoman suosion on se myös saanut, sillä lapsethan voivat säästää ansaitsemansa ja saamansa rahat säästökelloon, josta heille on todellista hyötyä. Niinpä säästökellosta on tullut Suomen tuhansien kotien ystävä, joka kasvattaa lapset säästäväisyyteen kaikkein mukavimmalla tavalla, ilman vanhempien suurempia pakotuksia

Suosittelemme arv. yleisöä tutustumaan "Säästökellohenkivakuutukseen".

TUTUSTUKAA TEKIN I.K.L:n PERUSOHJELMAAN.

— Uusi leipomoliike Seinäjoella. Äsken avattiin Seinäjoella Leipomoliike Elantola, joka sijaitsee Jaakonk. 18:ssa Vaismaan talossa. Toimituksemme sai maistaa uuden liikkeen tuotteita ja maistuivatkin ne erittäin hyviltä. Liikkeenomistaja on Helsingissä opin käynyt henkilö. Suosittelemme tätä uutta liikettä lehtemme lukijoille.

LAPUAN SÄÄSTÖPANKKI
Lapua.

PÄÄKONTTORI KIRKOLLA
Avoinna klo 10—14.

TIISTENJOEN KONTTORI
Avoinna klo 11—14.

Maksaa aina korkeimman käyvän koron.

Paikkakuntalaiset, käyttäkää aina omaa varmaa rahalaitostanne.

Pankkisalaisuus taataan.

Jalasjärven puunaulat

ovat tunnetusti kestäviä ja parhaita. Käyttäkää niitä. Saatavana tukku-, sekatavara-, nahka- ja jalkineliikkeistä sekä osoitteella

E. KIVINIEMEN PUUNAULATEHDAS, Jalasjärvi.

Seinäjoen sankaripatsas.

Törnävän kartanon päärakennus.

MALLASKOSKEN TEHTAAT

SEINÄJOKI. Puh. 68.

Suosittelee ensiluokkaisia valmisteitaan. Hyvät juomantuntijat ovat aina olleet tyytyväisiä tuotteisiimme.

Erikoisesti suosittelemme kuohulutta

I:stä ja III:tta luokkaa. Sen korkea laatu on tehnyt sen kaikkialla tunnetuksi. Sen maku on miellyttävä, se on voimakasta ja ravitsevaa.

VAHVAA III:NEN LUOKAN OLUTTA
myydään Oy. Alkoholiliike Ab:n kautta.

Seinäjoen Osuuskauppa r.l.

MONIPUOLISELLA varastolla a KILPAILUKYKYISILLÄ hinnoilla yleisöä palveleva liike.

MYYMÄLÖITÄ:
Asemalla, Kauppak. 21, Vapaudentie 20, Törnävällä, Mäenpäässä ja Alakylässä.

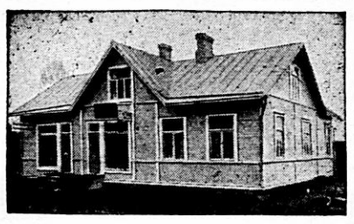

B. KETURIN KULTASEPÄNLIIKE
SEINÄJOKI

Kulta- ja hopeatavaraa
Mistään ei niin halvalla saa.
Koko maakunta tietää sen.
Liike on maineensa vertainen.
NOPEA TÖIDEN SUORITUS.
KOHTELIAS PALVELUS.

Seinäjoki ja I.K.L.

IKL:n Etelä-Pohjanmaan piirin syysjuhlat oli suunniteltu vietettäväksi Seinäjoella. Valmistelut olivat jo täydessä käynnissä, kun täytyi tehdä muutos laajenneen tautiepidemian takia. Piiri siirsi juhlanvieton Lapualle.

Tämä muutos oli ikävä seinäjokelaisesta näkökulmasta katsoen. Täällä ei viime aikoina ole ollut vielä mitään julkista IKL:n esittäytymistilaisuutta, jollaisia muussa maakunnassa jo on nähty useita. Ja Seinäjoki olisikin ollut sopiva paikka juuri piirin syysjuhlia varten. Mutta erikoisesti näitä juhlia olisi täällä tarvittu sen vuoksi, että seinäjokelaisetkin olisivat kerran saaneet nähdä kansanliikkeen voiman, uljaan mustapaitaisten marssirivistön. Seinäjokihan on verrattain punavärinen, tai ellei nyt juuri sitäkään, niin kuitenkin poliittisessa katsannossa aika tavalla vasemmistoaineksinen. IKL:n tunnettuja hakamiehiä on täällä ollut vain harvoja, vaikka he kyläkin ovat sitten niitä vannoutuneita.

Viime aikoina Seinäjoki on jonkunverran muuttanut leimaansa tässä suhteessa. Kun täällä on kaiken muunkin maakunnallisen elämän keskipiste, niin oli luonnollista, että maakunnan kansanliikkeenkin oli virallisesti kotiuduttava tänne. Niinpä IKL:n Etelä-Pohjanmaan piiri pitää täällä kokouksiaan omassa huoneistossaan. Mutta erikoisesti Seinäjoen nimi on tullut esille sen johdosta, että itse IKL:n päätoimisto sijaitsee täällä, on sijainnut jo alusta pitäen. Toimisto oli ensin Lammin talossa, mutta on nyt heinäkuusta lähtien ollut tuomari Talvitien talossa yhteydessä E.-P. Piirin kanslian kanssa, jonka yhteydessä myös Seinäjoen Po. pitää kokoontumispaikkaansa. Päätoimiston sijoittuminen Seinäjoelle johtuu siitä, että IKL:n pääsihteeri leht. Ala-Kulju on Seinäjoen asukas. Ja kyllähän tämä johtuu muustakin. Toimiston paikka on oleva Etelä-Pohjanmaalla nimenomaan siksi, että täältähän kansannousu on lähtöisin ja täällä, Lapualla, myös on IKL:n varsinainen johtaja, Vihtori Kosola. Järjestötoiminnan hoito taas on pääasiassa keskittynyt pääkaupunkiin, jossa sijaitsee IKL:n keskustoimisto, mutta on siinäkin suhteessa Seinäjoella jotain sanomista. Kun maa on järjestötyön suhteen jaettuna kahteen pääalueeseen, on toisen alueen järjestötarkastaja, kapt. Veijola ottanut myös täällä asuntonsa käytännöllisistä syistä. Niin että me asumme, hyvät seinäjokelaiset, täällä monessa suhteessa keskellä kansanliikkeen järjestelytöitä. Tämä on Seinäjoelle mainittava plussa ja osoittaa, että Seinäjoen asema tältäkin kohdalta todella on liikennekeskeinen niinkuin monessa muussakin suhteessa.

Jos vielä tahtoisimme olla hyvämuistinen, niin voisimme huomauttaa, että täällähän ilmestyy IKL:n viikkolehtikin. Onhan sekin jotain, vaikka monet seinäjokelaiset eivät näy senkään seikan merkitystä huomioonottavan. Kaksihan näitä IKL:n lehtiä maassa vasta on, ja toinen, tämä viikkolehti, toimitetaan täällä kauppalassamme, ainakin toistaiseksi. Olisihan niitä lehden ottajia näet monessakin muussa seudussa, mutta pidettäköön täällä asiasta kiinni, koska täältä kerran on alkuunkin lähdetty. Vieläpä tuo alku tapahtui silloin, kun kansanliikkeellä ei ollut lainkaan jokapäiväistä äänenkannattajaa.

Kaikin puolin siis Seinäjoki alkaa olla kansanliikkeen suhteen merkittävä tekijä. Se puolestaan velvoittaa, että paikkakunnan IKL-läiset myös ottavat kunnia-asiakseen toimia vilkkaasti. Jäsenmäärähän täällä jo on varsin huomattava, aivan kärkiasemiin maakunnassamme kuuluva, mutta itse ulospäin näkyvä työ on vielä kapaloissaan. Pannaanpa toimeksi! Naapuripitäjät ovat jo näyttäneet esimerkkiä!

— **"Taskutoveri".** Pulakauteen sovellettuna hankkeena on Karisto Oy. perustanut kiintoisinta nykyaikaista kerrontaa edustavan suomennossarjan, jonka novellit ja romaanit esittäytyvät hyvin sirossa asussa, liivintaskukoossa, kuva-aiheisessa kansituksessa. Sarja on nimeltään "Taskutoveri". Niteet maksavat vain 3 mk. Ensimmäisinä numeroina on julkaistu Robert Louis Stevensonin seikkailutarina "Hänen vastoinkäymisensä", Ethel Walbertin rakkausnovelli "Toisen tytön mies" ja Anne Katharine Greenin psykologinen rikosjuttu "Tohtori, hänen vaimonsa ja kello".

Seinäjoki

liikepaikkana

Kun matkalainen saapuu Seinäjoelle asioille, ei hänelle ainakaan tule seinä eteen, vaikka pajkkakunnan nimi joskus heneekin saanut alkunsa jostain sellaisesta lauseparresta. Päinvastoin hänelle avautuu tilaisuus tyydyttää täällä ostotarpeitaan monissa eri muodoissa, sillä onhan Seinäjoki tunnettu liikeseutu. Se on sellaiseksi kasvanut olosuhteiden pakosta. Rautatiesolmu, josta haarautuvat tiet eri suuntiin, on tietenkin luonut paikkakunnasta "kylän", johon liikenne mukavasti sopii. Tietystihän nykyoloissa varsinainen jokapäiväinen kauppa tulee koko runsaasti tyydytetyksi pitäjissä itsessäänkin, siksi kehittynyttä on liike-elämä jo kaikkialla. Mutta Seinäjoki on saanut kunnian aikojen mittaan vallata itselleen erinäisten maakunnallisten rientojen keskusaseman, kuten yleisesti on tiettyä. Tämä asema tuo päivittäin väkeä Seinäjoelle, ja luonnollista on, että se vilkastuttaa elämää. Ja nämä keskussijoituksethan ovat sinänsä jo luoneet Seinäjoesta sen, mitä se on, tuoneet runsaasti vakinaista asujamistoa, yleisiä laitoksia suursairaaloista alkaen Ilman näitä Seinäjokikin vielä olisi tavallinen maalaispitäjä, sensijaan että se nyt on voimakas kauppala.

Ahdinkoaika liike-elämässä on tietysti pannut Seinäjoenkin kaupallisen yritteliäisyyden kovalle koetukselle. Muutoksia vuosien mittaan on tapahtunut, mutta elävä henki leimaa seutukuntaa kuitenkin yhä. Saamme pitää varmana, että olojen valjetessa paremmiksi Seinäjoki jälleen näkee samanlaisen ripeän nousukauden, missä se takavuosina m. m. rakennustoiminnan parhaina aikoina oli.

Seinäjoen liikkeiden luku on tälläkin kertaa mainittavan suuri. Tässä numerossamme osa niistä, huomattavimmat, suosittelevat itseään arv. kuluttajille, ja meillä on mieluinen velvollisuus puolestamme lausua: maakunta muistakoon näitä firmoja. Muuten: kansanliikkeen jäsenet käyttävät vain niitä liikkeitä, jotka ilmoittavat sen omissa äänenkannattajissa.

Tässä numerossa näemme suositeltavina:

B. Keturin kultasepänliike, Etelä-Pohjanmaan Kirjakauppa, S. Auralinnan vaatturiliike, tuomari Talvitien asianajotoimisto, Seinäjoen Uusi Kemikalio, uusi autoasema (Valtionkadulla), Mallaskosken Tehtaat (virvoitusjuomia), Seinäjoen Osuuskauppa, Koiviston Autoliike, K. V. Kontusaari (rakennustoimisto), Seinäjoen Saha Oy., Lempi Viitanen (ruokatavarakauppa), Seinäjoen Höyläämö, Nurmen Sähköliike, Seinäjoen Kangaskauppa, A. Heinosen Virvoitusjuomatehdas, Seinäjoen Kirjakauppa, S. Leino-Korpikoski (vaatetusliike), L. Svahn'in ruokatavarakauppa ja kioski, hammaslääkäri V. Ekman, hammaslääkäri L. Korkonen, ravintola Toivola, Koti-ruokala, Seinäjoen Kumikorjaamo, Standard Autohuoltoasema, Seinäjoen Hattu-Aitta, Leipomoliike Elantola (juuri perustettu), Fritz Hj. Kokko (autorenkaita y.m.), Seinäjoen Säästöpankki, Raf. Korpela (autorengas- y.m. edustus), Osuuskunta Itikka, Vaatturi Laajanen, Seinäjoen Rautakauppa, Seinäjoen Kehruu- ja Kutomo, Rautatieläisten Kauppa Oy., Hugo Kaija.

OLETTEKO NÄHNEET SEINÄJOEN "VIRPI"-, "LOUHI"- ja "SARSSIKANKAITA"?
Niitä kankaita ei kannata halveksia huokean hintansa vuoksi, sillä jokainen, ken niitä on nähnyt ja kokeillut, myöntää niiden olevan edullisimmat TALVIPUKUKANKAAT naisväelle ja lapsille.
SEINÄJOEN KEHRUU- JA KUTOMATEHDAS O.Y. Seinäjoki.

Rautatieläisten Kauppa O.Y.
Seinäjoki, puh. 45.
Maanviljelysseuran talo.
Tuore varasto:
Herkkuja, Hedelmiä ja Siirtomaatavaroita.
Rautatieläisten virkapukutarpeita, lyhyttavaroita y.m.

Polttorimoja,
palukoita, havuhalkoja, kaikenlaista rakennustavaraa sekä puisia salaojaputkia
myy edullisimmin
Ostaa metsiä ja hankintatukkeja.
Seinäjoen Saha-Osakeyhtiö

Moni-puolisesta varastostamme
on hyvä valikoida LAHJAESINEET y. m. y. m., koska on tilaisuus vertailuun.
E.-P. Kirjakauppa
Seinäjoki, puh. 242.

Parhain työ tehdään käsin,
Vain taitavan vaatturin käsissä pukunne muodostuu sellaiseksi, että se sopii juuri Teidän vartalollenne ja todistaa, että se on tehty juuri **Teitä varten.**
Me tarjoamme Teille entisajan hyvää käsityötä. Käykää tutustumassa **näyteisiimme** ja **nykyisiin hintoihimme.**
S. AURALINNA, VAATTURI.
Seinäjoki, Puskantie 5. Puh. 222.

Varatuomari
Ilmari Talvitien Asianajotoimisto
Seinäjoella. Perustettu 1921.
Toimiston lakimiehet:
Varat. **Ilmari Talvitie** ja varat. **Einar Sparvin.**

Seinäjoen Uusi Kemikalio
Seinäjoki, Valtionk. 17.
Täydellinen varasto kaikkia alaan kuuluvaa.
Parhaat laatutavarat.
Kohtuulliset hinnat.

V. Ekman
Seinäjoki.
Vastaanotto 9—12 ja 4,30—6,30.
Lauantaisin 9—12.

S. Leino-Korpikoski
Naisten Pukimo
Seinäjoki, Kauppak. 4, puh. 73.
Syyskauden uutuudet saapuneet.

Seinäjoen Kirjakauppa
Vastapäätä Yhteislyseota.
KOULU- ja KONTTORITARPEITA aina varastossa.

TUTUSTUKAA TEKIN I.K.L:n TALOUSOHJELMAAN.

CHEVROLET
kuorma-, henkilö- ja linja-autoja sekä yhdistettyjä tavara- ja henkilöautoja,
NOKIA ja FISK RENKAITA
HUOM.! Uudet alennetut hinnat.
Koiviston Autoliike
Seinäjoki. Puh. 2 50.

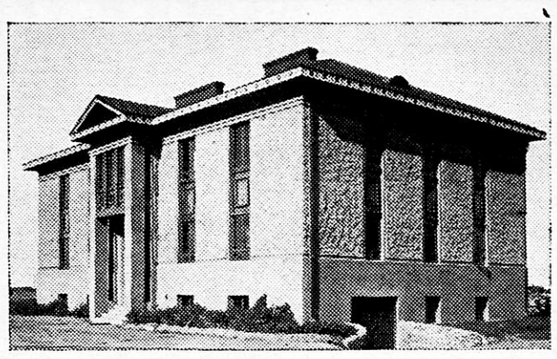

K. V. KONTUSAAREN
RAKENNUSTOIMISTO
SEINÄJOKI. Puhelin 137
Laatii piirustuksia, kustannusarvioita, rakentaa urakalla ja laskuun ja suorittaa pohjatutkimuksia.
Suorittaa kaikkia ensiluokan maalausliikkeenalaan kuuluvia tehtäviä.

Autoöljyistä „MERCUR"
ON TODELLISTEN AUTOMIESTEN SUURESTI SUOSIMA.
Ei ole voimakkaan tarjonnan tulos, ei kallis mainostus, ei hinnan halpuus, eikä suinkaan sattuma, että "Mercur" öljyt ovat niin suosituita arvostelukykyisten myyjien ja kuluttajien keskuudessa. Me voimme selittää mistä tämä suosio johtuu. **Soittakaa, kysykää, tilatkaa.** "Mercur" auto- y.m. öljyjä **varastossamme Seinäjoella.**
O.Y. MACHINERY A.B. Puh. 2 57. Fr. Kokko.

SEINÄJOEN RAUTAKAUPPA
ainoa paikkakunnan täydellinen rautakauppa.
Metsästys- ja Urheilutarpeita
hyvinlajiteltu varasto

Tarvitessanne vuokra-autoa
Seinäjoella käydessänne soittakaa puh. N:o 288, **joka on isänmaallisten** autoilijoiden autopirssi. Pirssi sijaitsee Hotelli Seinäjoen vieressä Valtionkatu 17.

Leipomoliike ELANTOLA
on AVATTU Vaismaan talossa Jaakonkatu 18.
HILJA LÄNG.

Riippumaton velaksiantajasta
ja riippumaton takaajista on odottamattomienkin menojen kohdatessa se, joka on kerännyt itselleen riittävän vararahaston. Ellei Teillä sellaista ole, alottakaa sen kerääminen tänään.
SEINÄJOEN SÄÄSTÖPANKKI.

Perheenemännät
tekevät kaikki ruokatavaraostoksensa edullisimmin ruokatavarakaupastamme Kirkkok. 3. Aina tuore varasto kaikkia ruokatavaroita, kuten **leipomotuotteita, makkarateoksia, hedelmiä, makeisia y.m.**
Hedelmä- ja Ruokatavarakauppa
L. SVAHN, Seinäjoki. Puh.

Kioskissamme
Seinäjoella, Kirkkokadun varrella on hyvä varasto **makeisia, leivonnaisia, mehuja, hedelmiä** sekä **virvoitusjuomia, tupakkateoksia** y.m.
L. SVAHN.
Seinäjoki. Puh.

Virvoitusjuomatehdas
Seinäjoki. Puh. 194.
A. Heinonen
Tarjoamme yleisön maistelta-vaksi tehtaamme eri virvoitusjuomalaatuja. Erikoisesti kehoitamme Teitä koettelemaan Länsi-Suomen suosimaa "HEINOSEN VICHYVETTÄ".
Huom.! Vaasan Panimo Oy:n Bock'in OLUT- ja PILSNERI-edustaja Seinäjoella.
Myy: Oy. Alkoholiliike Ab.

Lyyli Korkonen
Seinäjoki.
Vastaanotto 9—12 ja 5—6, lauantaisin 9—12.

VARASTOOMME saapunut hyvä valikoima **naisten** ja **miesten puku-, paltto-** sekä **alusvaatekankaita.** Lapsille **koulupukuja** sekä **puku-, paltto- y.m. kankaita.**
Kauniita pesusametteja.
Seinäjoen Kangasliike
Seinäjoki.

Ilmoittamattakin
jokainen tietää, että
Lempi Viitasen Ruokatavarakaupassa
on taas syksyn tullen hedelmävarasto, niin kotimainen kuin ulkolainenkin houkutteleva ja laatujensa puolesta ensiluokkainen. Uusittu säilykevarasto tyydyttää aina vaativimpiakin ostajia. **Hintojen kohtuullisuuden tietää myös jokainen ennestään!**
Kunnioittaen **Lempi Viitanen.**

Paras työjalkine
maanviljelys- ja metsätöissä on
ITIKAN lapikas!
Kaikissa säävaihteissa se pitää jalkanne kuivina ja lämpiminä.
Saatavana:
Miesten, Naisten ja Poikain LAPIKKAITA ja ruskeita TYÖSAAPPAITA.
Ensiluokkaista lapikasnahkaa.
Osuuskunta ITIKKA
Seinäjoki.

SUORITA TÄSMÄLLISESTI I.K.L:n JÄSENMAKSUSI, SILLÄ POLITIIKKA MAKSAA MYÖS RAHAA.

YHÄ
täydellisemmäksi on syyskaudeksi kehitetty nykyaikaiset
HMN
TYYPPIHUONEKALUT

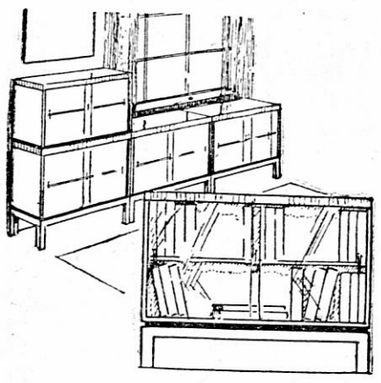

Oma etu vaatii jokaisen tutustumaan näihin kodin kaunistajiin.

HUONEKALULIIKE
MIKKO NUPPONEN
LAHTI VUORIK 20 — VAASA TORINYLÄLAITA
VIIPURI LINNANK 14 — HELSINKI HEIKINK 14

VAKUUTUS-OSAKEYHTIÖ WELLAMO
Pääkonttori Vaasassa
Hartmanin talo.
Puhel. 2 50 ja 8 34.
Palo-, murto- ja lasivakuutuksia.
Meri- ja maakuljetusvakuutuksia.
Hyvät ehdot.
Nopea vahingonkorvaus.
Maakunnan oma vakuutuslaitos

Asianajotoimistoja
Vaasassa
Jaakkola & Ahlbäck
K.O.P:n talo,
puh. 6 94 ja 9 35.

Numminen & Selander
Puh. 224.

Pöytäniemi Teo
varat., Raastuvankatu 22.
Puh. 7 76.

M. AALTONEN
Leipomo
Vaasa, Kauppap. 23.
Puh. 471.

Koti Kahvila
Vaasa, Raastuvankatu 15,
puh. 1039.
Suositellaan maakuntalaisille.
II lk. anniskeluoikeudet.

TUKEKAA I.K.L:n TOIMINTAA. LIITTYKÄÄ NYT JÄSENEKSI I.K.L:ään.

KUKA HUOLEHTII kansan hyvinvoinnista
SE ON KANSANLIIKE

Ainutlaatuinen kokoelma todellisia eduskunta-alotteita

IKL:n eduskuntaryhmän puolesta on eduskunnalle jätetty useita kauaskantoisia lakiehdotuksia. Kun on tärkeätä, että jokainen IKL:n jäsen tietää, mistä on kysymys, annamme tässä aivan muutamin sanoin selvyyden, mitä mikin lakiehdotus tarkoittaa.

Tärkeä maanomistusoloja koskeva alote, jonka mukaan ulosottolakia olisi muutettava, sisältää sen, että talonpojalle on turvattava ainaiseksi omistusoikeus maahan, jota hän viljelee. Maanviljelystilaa ei saa veloista pakkohuutokaupata, ei myöskään karjaa eikä viljelysvälineitä. Alote tähtää siis vankan talonpoikaisluokan luomiseen.

Toinen suuraloite tarkoittaa kunnollisten työntekijöiden toimeentulon turvaamista. Esitetään valmistettavaksi laki, jolla asia järjestettäisiin siten, että työnantajan, joka taloudellista voittoa tavoitellen käyttää vierasta työvoimaa, on suoritettava työhönsä harjaantuneelle, hyvään työtulokseen pääsevälle työntekijälle sellainen palkka, että se keskimäärin riittää työpaikkakunnalla turvaamaan hänen ja perheensä välttämättömän toimeentulon, lähtien siltä pohjalta, että palkka on maksettava työntulosten eikä ajan mukaan.

Kolmas tärkeä aloite on esitys, että hallitus kiireesti ryhtyisi toimenpiteisiin Venäjältä tulevan puutavaran tuonnin kieltämiseksi, se kun on tehty orjatyöllä, samaan aikaan kun omassa maassamme maatalous kärsii puutavaran menekin puutetta ja maassa on suuri työttömyys.

Sitten esitetään hyväksyttäväksi laki, jolla maatilojen pakkomyynnit keskeytetään 6 kuukaudeksi, jolla välin maatalousvelkain vakauttamista koskeva lainsäädäntö uudestaan järjestettäisiin todella tehokkaaksi.

Kommunistilain voimassaoloaika ehdotetaan säädettäväksi 10 vuodeksi marxilaisten osanoton estämiseksi eduskuntatyöhön. Lakia olisi sovellettava myös ulkomailla oleviin valtiollisiin yhteenliittymiin kuuliaisuussuhteessa olevien järjestöjen jäseniin.

Sos. dem. puolueen lainvastaisten perusteiden takia ehdotetaan yhdistyslakia täydennettäväksi säännöksellä, joka kieltää jäsenyyden tämänlaatuisiin kansainvälisiin järjestöihin, koska puolueen riippuvaisuussuhde on mitä vaarallisin Suomen turvallisuudelle.

Edelleen esitetään laki hallitusmuodon muuttamisesta niin, että suomi on oleva maan ainoa kansalliskieli ja ruotsinkielelle jäävät vain paikalliskielen oikeudet.

Niinikään esitetään lakiehdotus, jonka mukaan suomalaiskansalliset vaatimukset yliopistossamme lopullisesti toteutetaan: suomalainen valtionyliopisto, opetus- ja virkakieleksi suomi.

Laki ulkomaalaisen otttamisesta Suomen kansalaiseksi ehdotetaan niin muutettavaksi, että heimopakolaiset saisivat kansalaisoikeudet, jonka kautta turvapaikkaa Suomesta etsineet heimoveljemme autettaisiin jaloilleen.

Sittenehdotus viljatullirasituksen lieventämiseksi maan köyhimmillä seuduilla. Kysymys on 12 milj. mkan ruistulliperuutuksesta Kuopion läänissä, summa käyttettäväksi sikäläisiin köyhäinhoitomenoihin.

Kauaskantoinen on eduskunta-aloite, jonka mukaan maakiinteistöt tulisivat viljelijöille todellisiksi sukutiloiksi. Tilojen pirstominen liian pieniksi kiellettäisiin lailla.

Samoin suurisuuntainen alote 500 milj. mk. osottamisesta velkaantuneiden kunnollisten maanviljelijäin velkojen vakauttamiseen ja koron määräämisestä 4 %:ksi.

Lahjoitusmaatalonpoikain maanomistusolot olisi vihdoinkin järjestettävä annettujen lupausten mukaisesti, jota tarkoittaa lakiesitys eräiden lahjoitusmaakruununpuistojen luovuttamisesta.

Seuraa toivomusaloite, että hallitus antaisi esityksen valtiopäiväjärjestyksen niin muuttamisesta, että vaalioikeuden saisivat myös upseerit ja sotilasvirkailijat.

Myöskin teknillinen korkeakoulu esitetään saatettavaksi täysin suomalaiseksi laaditun eduskunta-alotteen pohjalla.

Varatyömaiden kunnolliselle työväelle on turvattava toimeentulo ottamalla eduskunta-alotteen mukaan urakkajärjestelmä yhä laajemmpaan käytäntöön. Yksityispalkat yleensä niin riittäviksi, että kunnat vapautuvat työläisperheiden huoltamisesta.

*

Tällä kertaa merkittäköön vain lyhyesti, että näin laajakantoisia ja radikaalisuudessaan kaikkia puolueita hämmästyttäviä, mutta koko kansan menestyksen ja hyvinvoinnin takia ensiluokkaisen tärkeitä lakialotteita, näinkin suuri määrä yhdellä kerralla, ei ole kertaakaan eduskuntalaitoksemme historiassa tehty — ja vielä yhden eduskuntaryhmän taholta, joka päälle päätteeksi on uusin. Kulunut viikko onkin puoluesanomalehdistöstä päättäen näyttänyt siltä, että "maailma on lyöty hämmästyksellä". Perästä kuuluu.

VUOSIPÄÄMÄÄRÄMME — VÄHINTÄIN 100,000 JÄSENTÄ I.K.L:n YHDISTYKSIIN.

EDULLISIMMIN
Autonrenkaita ja Akkumulaattoreja
myy
Rafael Korpela,
Seinäjoki, Ilkantie 11. Puh. 2 64 — 3 19.

Seinäjoen Höyläämö
OSTAA halkoja, piiruja, lautoja y.m.
MYY ja **KOTIIN TOIMITTAA** halkoja kokonaisina ja pilkottuina sekä **höylättyä lautaa, lankkuja, listoja** y.m. **höyläämötuotteita.**
Tilauksesta toimitetaan ovia ja ikkunoita

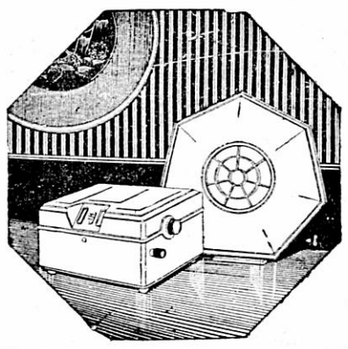

Nurmen Sähköliike
Seinäjoki, Puskantie 8.
Kaunis **valaistuslaite valaisimena** ja hyvä **RADIOKONE,** ne yhdessä tekevät kodin Teille viihtyisäksi olinpaikaksi. **Käykää jo tänään** valitsemassa mieleisenne.
Hinnat kohtuulliset.

NAISELLE KUNNIAKSI JA HÄNEN ULKOASULLEEN ILOKSI.
Syyskauden **viimeisimmät HATTU-UUTUUDET** ovat saapuneet.
Käykää siis tutustumassa monipuoliseen varastooni.
HUOM.! Edustavin liike tällä alalla paikkakunnalla.
Naisten **LENINKEJÄ** ja **TURKIKSIA** kaunis valikoima.
SEINÄJOEN HATTUAITTA.
Greta Rubin. Kauppak. 6, puh. 324.

STANDARD
HUOLTO-ASEMA
Seinäjoella Valtionkadun varrella
PUHELIN N:o 3.
ARVOISAT AUTOILIJAT!
antakaa meidän suorittaa autojenne pesut, voitelut, rengaskorjaukset y.m. y.m.
Ammattitaitoiset miehet tekevät nämät työt nopeasti ja täsmällisesti.
Käyttäkää hyväksenne
STANDARD *BENSIINIÄ ÖLJYÄ HUOLTOA*

Tuomisen Turkisliike
Seinäjoella
muutettu Suomi-yhtiön talosta Enqvistin taloon Kirkkokadulla (ent. Paunun Hattuliike)
Suuri määrä SYYSHATTU-UUTUUKSIA saapunut.
Puoliturkkeja sekä muita **syysturkisuutuuksia.**

Kansalliskauppa SAMPO
Tukkuliike Vaasa
Haarakonttori Kristiinassa

IKL:n toiminta-perusteet

Järjestö rakentuu sille periaatteelle, että yksilön oikeudet riippuvat velvollisuuksien täyttämisestä ja että

yksilön velvollisuudet ovat suuremmat kuin hänen oikeutensa

jotka ehdottomasti ovat alistettavat kokonaisuuden etua ja tarpeita palveleviksi:

Isänmaan yhteinen etu ryhmäetujen ja yksityisetujen yläpuolelle.

1. Kaikki

Suomen heimot on liitettävä yhdeksi suureksi Suomeksi

kansojen itsemääräämisoikeuden perusteella.

2. Suomen kansalainen on vain se kansakunnan jäsen, joka tunnustaa kuuluvansa kansaamme yhteisin veri-, kohtalo- ja kulttuurisiteen.

3. Vain Suomen kansalaisella on oikeus päättää valtakunnan ja yhteiskunnan asioista ja laeista. Virkoja ja toimia täytettäessä ja julkisia tehtäviä annettaessa eivät saa määrätä puoluenäkökohdat, vaan ratkaisevana henkilövalinnassa täytyy olla kyky, pätevyys ja koeteltu kansalaiskunto. Sentähden

on vapauduttava puolueryhmien itsevaltiudesta.

4. Järjestö taistelee kansainvälistä sosialidemokratiaa vastaan asettaen päämääräkseen, että sosialidemokraattinen puolue perustuslakiemme hengen vastaisena ja isiltä perityn yhteiskuntajärjestyksen perustuksia jäytävänä on julistettava laittomaksi ja järjestönä tuhottava.

5. Valtiovalta huolehtikoon Suomen kansalaisten työvapauden turvaamisesta.

6. Jokaisen Suomen kansalaisen on voimiensa mukaan tehtävä henkistä tai ruumiillista työtä.

Yhteiskunnan velvollisuus on huolehtia siitä, että kaikilla on työnsaantimahdollisuus!

7. Kansalaisissa on kasvatettava vastuuntuntoa. Edesvastuuttomuus julkisten asiain hoidossa tuhoaa kansakunnan. Erikoisesti on ehkäistävä edesvastuuttomien aineksien määräämisvalta valtion ja kuntien talouden hoidossa.

8. Koska maataloudella on kansantaloudessamme ensiarvoinen asema, on yhteiskunnan sitä järjestelmällisesti tuettava kokonaisuuden edun pohjalla, toteuttamalla järkiperäisiä maareformeja sekä luomalla elinkykyisiä uudisasutuksia.

9. Valtion, kuntien ja yksityisten taloudessa on kehitettävä säästäväisyyspyrkimys voimakkaaksi. On aina muistettava, että maamme on köyhä ja vain säästämällä voidaan kansallemme turvata tulevaisuus.

10.

Kulttuurimme on rakennettava kansalliselle pohjalle.

11. Koulutoimen järjestelyssä on otettava huomioon käytännöllisen elämän vaatimukset.

12. Tulevaisuus rakentuu nykyisyyteen. Siksi on kiinnitettävä erikoista huomiota siihen, että

lapset ja nuoriso saavat uskonnollis-isänmaallisen kasvatuksen.

Tämän ohella on myös pidettävä huolta ruumiillisen kuntoisuuden kehittämisestä.

13. Julkiselta sanalta on vaadittava, että se ehdottomasti pysyy totuuden pohjalla ja jättää vastustajan perättömän panettelun ja herjaamisen.

14. Jokainen Suomen kansalainen muistakoon, että

valtakunnan olemassaolo riippuu kansakunnan puolustustahdosta ja puolustuskunnosta

ja että

aseeton kansa on olemassaolon taistelussa toisten armoilla.

15. Järjestö taistelee materialismia, itsekkyyttä, välinpitämättömyyttä ja velttoutta vastaan ja asettaa siveelliseksi päämääräkseen kansamme kaikinpuolisen tervehtymisen sisäistä tietä, toteuttamalla itse kussakin tunnuslauseemme "Isänmaan yhteinen etu ryhmäetujen ja yksityisetujen yläpuolelle", ja vaatii sen tähden, että kirkollinen työ on saatettava väärentämättömänä herättämään kansalaisissa elämän tarkoituksen selvä tajunta ja luomaan herkkä kansallinen omatunto.

Maanviljelys ei kannata,
ellei maamies ostoissaankin seuraa aikaansa. Sentähden on syytä **rakennustarpeita, maanviljelyskaluja** y. m. rautatavaroita tarvittaessa tehdä ostokset meidän monipuolisesti lajitelluista rautakaupoistamme
Vaasassa, Pietarsaaressa ja Rovaniemellä.
Hinnat kohtuulliset.
Rautakauppa Osakeyhtiö TERÄS

Rahaa taistelukassaamme!

IKL:n suurarpajaiset

Isänmaallisen kansanliikkeen suurarpajaisten toinen arvonta toimitetaan joulukuussa. Niinkuin tiedetään, osallistuvat kaikki arvat jokaiseen arvontaan, joten nekin, jotka nyt vasta arpoja ostavat, ovat mukana myöskin jo suoritetussa ensimmäisessä arvonnassa. Ken nyt siis arpansa ostaa, voi heti saada selville, onko hänti jo onnistanut ensimmäisessä arvonnassa. Arpojen ostajille tämä tietysti on sangen mieluista. Jokainen IKL:n arpojen ostaja on näin ollen siinä onnellisessa asemassa, että hän todella voi yhdellä arvalla saada kolme voittoa, koska arvonta suoritetaan kolmasti.

Suurarpajaisten päävoittona on 100,000 markan arvoinen maatila, kaupunkihuoneisto tai pörssissä noteerattavia osakkeita voittajan valinnan mukaan. Tämän lisäksi on lukuisasti muita hyviä voittoja. IKL:n jäsenille ja kannattajille on tietysti tärkeintä, että järjestömme arpajaisistaan saa rahaa. IKL:n työ on taistelua ja vanha valtioviisaushan on: sodassa tarvitaan ensiksi rahaa, toiseksi rahaa ja kolmanneksi rahaa. Huolehtikoon siis jokainen meistä siitä, että taistelukassamme karttuu. Se on velvollisuutemme.

Koti Ruokala
Seinäjoki.
Kauppakatu 11.

Kahvila ja Ravintola TOIVOLA
Seinäjoki.
Vapaudentien ja Puskantien kulmassa.

Syksy on tullut
Ilmat kylmenevät ja muistuttavat Teitäkin siitä, että uusien pukimien tilaaminen tulee kysymykseen.
Teettäkää pukimenne ensiluokkaisesti.
Teettäkää ne meillä.
VAATTURI T. LAAJANEN.
Seinäjoki, Jerikontie 7, puh. 208.

Kuka on oikeutettu

ÄÄNESTÄMÄÄN KUNNALLISVAALEISSA?

Oikeus valita valtuutettuja on jokaisella kunnan jäsenellä, sekä miehellä että naisella, jolla on Suomen kansalaisoikeus, ja joka ennen vaalivuoden alkua on täyttänyt kaksikymmentäyksi vuotta ja joka viimeksi toimitetussa henkikirjoituksessa on kunnassa hengillekirjoitettu.

Vaalioikeutta vailla on kuitenkin:

1) se, joka on holhouksen alaisena;

2) se, joka muun syyn kuin kunnallishallituksen todistuksella näytetyn varattomuuden tähden on kahden lähinnä edellisen vuoden aikana jättänyt suorittamatta hänen maksettavikseen pannut kunnalliset maksut;

3) se, joka kunnalliskodissa, muussa kunnallisessa köyhäinhoitolaitoksessa tai vuosihoidokkina on täyden köyhänhoidon varassa;

4) se, joka oikeuden lainvoimaisen päätöksen nojalla on kansalaisluottamusta vailla, taikka on kelvoton maan palvelukseen tai toisen asiaa ajamaan; sekä

5) se, joka on todistettut syypääksi siihen, että hän kunnallisissa vaaleissa on ostanut tai myynyt ääniä tai äänestänyt useammassa kuin yhdessä vaalipaikassa, taikka väkivallalla tai uhkauksella häirinnyt vaalivapautta tai sitä yrittänyt, aina kolmannen kalenterivuoden loppuun, siitä lukien kuin päätös on saavuttanut lainvoiman.

I.K.L. ja puolueet

Puolueisiin lukeutuvien varteenotettavaksi

IKL:n taistelu tulee huomattavimmalta osalta olemaan taistelua puolueita vastaan. Onhan se asettanut päämääräkseen puoluemielen hävittämisen. Tämä taistelu on laajentunut jo niin, että kokoomuskin — kuten luonnollista onkin — seisoo muitten puolueitten kanssa yhteisrintamassa IKL:ää vastaan.

Koko IKL:n aikana, milloin taistelun kärki on käännetty puolueita vastaan, ovat niihin lukeutuvat kansalaiset katsoneet tulleensa persoonallisesti loukatuiksi, milloin heidän puolueensa edesottamiset ovat tulleet arvostelun esineiksi. Ja voidaanpa myöntääkin, että kirjoitteluissa ja puheissa on usein käytetty sanamuotoja, jotka oikeutfavat näin ajattelemaan. Mutta tarkoitus ei suinkaan ole ahdistaa yksityisiä kansalaisia, jotka eivät millään lailla ole mukana puoleensa johdossa. IKL tietää, että kaikissa porvaripuolueissa, vieläpä sosialidemokratisessakin, on isänmaallisia kansalaisia, jotka ovat jostakin syistä liittyneet puolueeseensa, koska kerran parlamenttaarisen järjestyksen mukaan puolueita on oltava. Taistelu puolueita vastaan on lähinnä taistelua niitten johtoja vastaan, jotka ovat vastuussa kaikesta, mitä puolueitten viaksi on luettava. Kansalaisethan, joita jo yhteen puolueeseen lukeutuu satojatuhansia, eivät ole vastuussa ensikädessä puolueensa edesottamisiin, vaan sen johto. Kun kirjoittelussa ja puheissa käytetään puolueitten nimityksiä, silloin tarkoitetaan lähinnä niitten johtoja. Kuuluuhan kansanliikkeeseen jäseniä kaikista porvaripuolueista ja kaikista kansankerroksista. He ovat kansalaisia, jotka jo ovat saaneet silmänsä auki näkemään, että puoluekomento ja -meno ei ole mitään muuta kuin orjuutta puoluejohtojen alaisuudessa. Tietäähän jokainen asioita seurannut, ettei puolueen jäsenellä ole mitään muuta oikeutta kuin äänestää ja maksaa veronsa puolueelle sen mukaan kuin kourallinen johtajia määrää.

Mitä arkkipiispa Ingmanin papistolle lähettämään kiertokirjeeseen tulee, jossa papistoa kielletään osallistumasta poliittiseen elämään, niin on merkille pantavaa, että tämä kiertokirje tuli vaalien **jälkeen** ja heti, kun valtiovalta ensin oli kieltänyt virkamiehiään käyttämästä puheroja. Papin osanotto poliittiseen elämään on yhtä pahaa, jos se kerran pahaa on, **ennen** vaaleja kuin **jälkeen** vaalien, jollaiseen arkkipiispa pitkän elämänsä aikana itse on innolla ottanut osaa, vieläpä puolueensa johtomiehenä. On lisäksi muistettava, että IKL:n papit ovat sanoutuneet irti kaikista puolueista, joilla heistä ei ole enään minkäänlaista hyötyä. Ja lisäksi tätä kirjoittaessa ei ole näkynyt, että muitten hiippakuntien tuomiokapitulit olisivat arkkipiispa Ingmanin tapaista kiertokirjettä papistolleen lähettäneet. Täten "pannassa" ovat vain arkkihiippakunnan papit. Ja onhan tunnettua, että maamme papisto yleensä on nykyään myötämielinen IKL:n pyrkimyksille ja aatteille. Täten on ymmärrettävissä, että on saatu kiertokirjeestä se käsitys, että sekin on tähdätty IKL:ää vastaan. Sillä on rajoitettu poliittisessa elämässä mukana olevien pappien oikeuksia, jollaista ei tapahtunut silloin, kun monet papit aikaisemmin itse olivat poliittisessa elämässä puolueissa mukana.

Puolueissa ovat niitten jäsenet vaalikarjaa, jotka vaalien väliajoilla ovat toimettomina, ottaen vastaan sitä, mitä kulloinkin niitten lehdet äänestäjilleen kirjoittavat. IKL:n järjestössä ovat jäsenet aina toimessa ja panevat kukin oman panoksensa asioihin. Johtajat ammentavat voimansa välittömästi toimivista joukoistaan, jotka muodostavat järjestön kannan. Tämä on aivan päinvastoin kuin puolueissa. Puolueen jäsen on veroa maksava numero, puolueensa orja. IKL:n järjestössä on kukin toimiva persoonallisuus, jonka velvollisuutena on vaikuttaa järjestössä lahjainsa mukaan. Täten jokaisen ääni pääsee kuuluville ja jokaisen työ on välttämätön. IKL:n johtajat ovat joukkojen tulkkeja, eivätkä, kuten puolueissa, joukot ole johtajia varten.

Sanalla sanoen: IKL on persoonallisuuksien ja persoonallisuuksia kasvattava liike koko kansan hyväksi. Puolueet ovat orjamielen liikkeitä, ensin puoluejohtajien ja sitten puolueen, korkeintaan pienen kansanosan hyväksi.

Academicus.

Käyttäkää aina meidän valmistamaa kuivaa

Turvepehkua

joka on paras lattiain ja välikatontäyte, paras kuivike kanaloissa, navetoissa ja talleissa.
Kaikki tehtaamme valmistamat turvepehkupaalit varustettu **nimilipuillamme,** joka on takeena siitä, että turvepehkumme on kuivaa.

OSAKEYHTIÖ TURVESUO.
Seinäjoki.
Puhelin: Kaija, Seinäjoki.

Raittiusviiko

VIETETÄÄN 29/10—5/11.

Tänä syksynä vietetään jälleen vakiintunutta tapaa noudattaen kautta maan raittiusviikkoa, joka alkaa sunnuntaina ensi lokakuun 29 päivänä ja päättyy seuraavana sunnuntaina marraskuun 5 päivänä.

Raittiusviikon vietossa tulee tällä kertaa olemaan keskeisenä ajatuksena uusien jäsenten hankkiminen raittiusjärjestöihin. Asia on nimittäin niin, että sitä mukaa kuin ehdottomasti raittiiden kansalaisten luku kasvaa ja raittiusväen rivit taajenevat, kasvaa myöskin kansamme raittiustahto ja se saa voimaa vieroittuaksensa ja vähitellen kokonaan vapautuaksensa niistä kahleista, joita satojen vuosien kuluessa siihen syvälle juurtunut juomatapa ja tästä johtunut väkijuomahimo sekä sen aineelliselle että henkiselle kehitykselle asettavat.

Ehdottoman raittiuden periaatteella, jonka pohjalla Suomen raittiusliike toimii, on vielä paljon vastustajia, mutta myöskin kannattajia. Nykyisessä kehittyneessä yhteiskunnassa, jossa esim. liikenne on huimaavasti kehittynyt, on raittiudella jo yksistään yleisen turvallisuudenkin kannalta mitä suurin merkitys. Monessa teollisuudessakin, ainakin tekniikassa pitemmälle ennättäneissä maissa, vaaditaan työntekijöiltä työtehon kohottamiseksi ehdotonta pidättäväisyyttä väkijuomista, muita esimerkkejä mainitsematta. Kaikki tämä tulee ehdottoman raittiuden vaatimuksen oikeutusta nykyisessä yhteiskunnassa ja samalla myöskin sitä perustaa, jolla pitkälle ehtineissä maissa raittiusliikekin toimii.

Siinä suuressa yhteisessä työssä, jonka tarkoituksena on kansamme kohottaminen todelliseksi sivistyskansaksi, Suomen raittiusliikkeellä on tärkeä tehtävänsä. On siis varsin toivottavaa, että yhä useammat kansalaiset saadaan omaksumaan ehdottoman raittiuden turvallinen kanta ja liittymään raittiusväen riveihin raittiustyötä tukemaan. Siten kasvaa raittiusaatteen moraalinen voima ja merkitys meidän yhteiskunnassamme, jossa joka päivä toistuvat mitä järkyttävimmät tapahtumat todistavat sen vaikutusta kipeästi kaivattavan.

Jotta raittiusviikon vietto muodostuisi tarkoitustaan vastaavaksi, raittiusviikkotoimikunta vetoaa raittiusseuroihin ja muihin aatteellisiin yhdistyksiin sekä asiaa harrastaviin yksityisiin kansalaisiin, kehoittaen näitä kaikkia mahdollisimman ajoissa ryhtymään raittiusviikon valmistuksiin itsekunkin paikkakunnalla. Raittiusviikkoa koskevia tietoja ja ohjeita voidaan saada raittiusviikkotoimikunnalta, os. Raittiuden Ystävät, Annankatu 29, Helsinki.

Raittiusviikkotoimikunta.

Suosikaa!

Ostavan yleisön ja liikemaailman välillä on vaikuttamassa monen monituiset seikat. Tavaran laatu, hinnat, ostavan yleisön kohtelu ja monet muut voivat joko vieroittaa tai lisätä ostajapiiriä.

Mutta ei ainoastaan käytännöllisillä seikoilla, vaan puhtaasti tunnepohjaisellakin on aina ollut painava osuutensa. Eräät voivat suosia määrättyjä liikkeitä siksi, että "se on meidän miehiä tuo johtaja", tai että "se omistaja on sitten höveli ja laatuisa mies". Suuretkin joukot tunnustavat liikkeikseen vain ne, jotka toimivat määrätyn aatesuunnan pohjalla, kuten esim. sosialistit O.T.K:ta.

Sanomalehdistö on tärkeä tiedottaja ilmotustensa kautta liikemaailman ja ostavan yleisön välillä. Sitäpaitsi lehti voi monella tavoin muutenkin olla tukena sekä ilmoittaville liikkeille että niitä käyttävälle yleisölle, niin että luottamuksellinen suhde syntyy ja jatkuu.

IKL:n lehdistö, kuten luonnollistakin, koettaa voimiensa mukaan edistää sitä, että siinä ilmoittava liikemaailma saa meidän laajan jäsen- ja kannattajajoukkomme asiakaspiirikseen. Meidän on päästävä siihen, että tuemme vastavuoroisuutta niille, jotka ilmoittamalla lehdistössämme siten välillisesti tukevat taisteluamme.

Lakeuden Sana vetoaa niin muodoin laajaan lukijakuntaansa maakunnassa ja muuallakin ja kehoittaa suosimaan niitä liikkeitä, jotka ilmoittavat lehdessämme.

Tässä numerossa ovat ilmoittaneet seuraavat Vaasan liikkeet.

S. O. K., Paunun Hattuliike, Vaasan Kenkätehdas, Rautakauppa Teräs, Aaltosen Leipomo, Kutvosen Huonekaluliike, J. R. Varon Kirjakauppa, Huonekaluliike Mikko Nupponen, Vakuutus Oy. Vellamo, Teo Pöytäniemi, Jaakkola & Ahlbäck, Numminen & Selander, Kotikahvila, Sundqvistin Kellosepänliike, Moe & Asplund, Appelgren-Autere, Kahvikomppania.

— **Ylioppilaitten kuuluisa Euroopanmatka.** Ylioppilaitten matkalta — jonka raha-asioita aletaneen piakkoin selvitellä — on hauskoja kuvia äskeen ilmestyneessä Kansan Kuvalehdessä (n:ro 39). Mikä mies on Dollfus, Itävallan "Pikku Napoleon?" Minkälainen on Lallukan taiteilijakoti nyt, kun siellä on asukkaita? Mikä mies oli Sahan Kalle? — Antti Eräs pakinoi, Armfeltin lähetti jatkuu. Numeron hinta 2 mk.

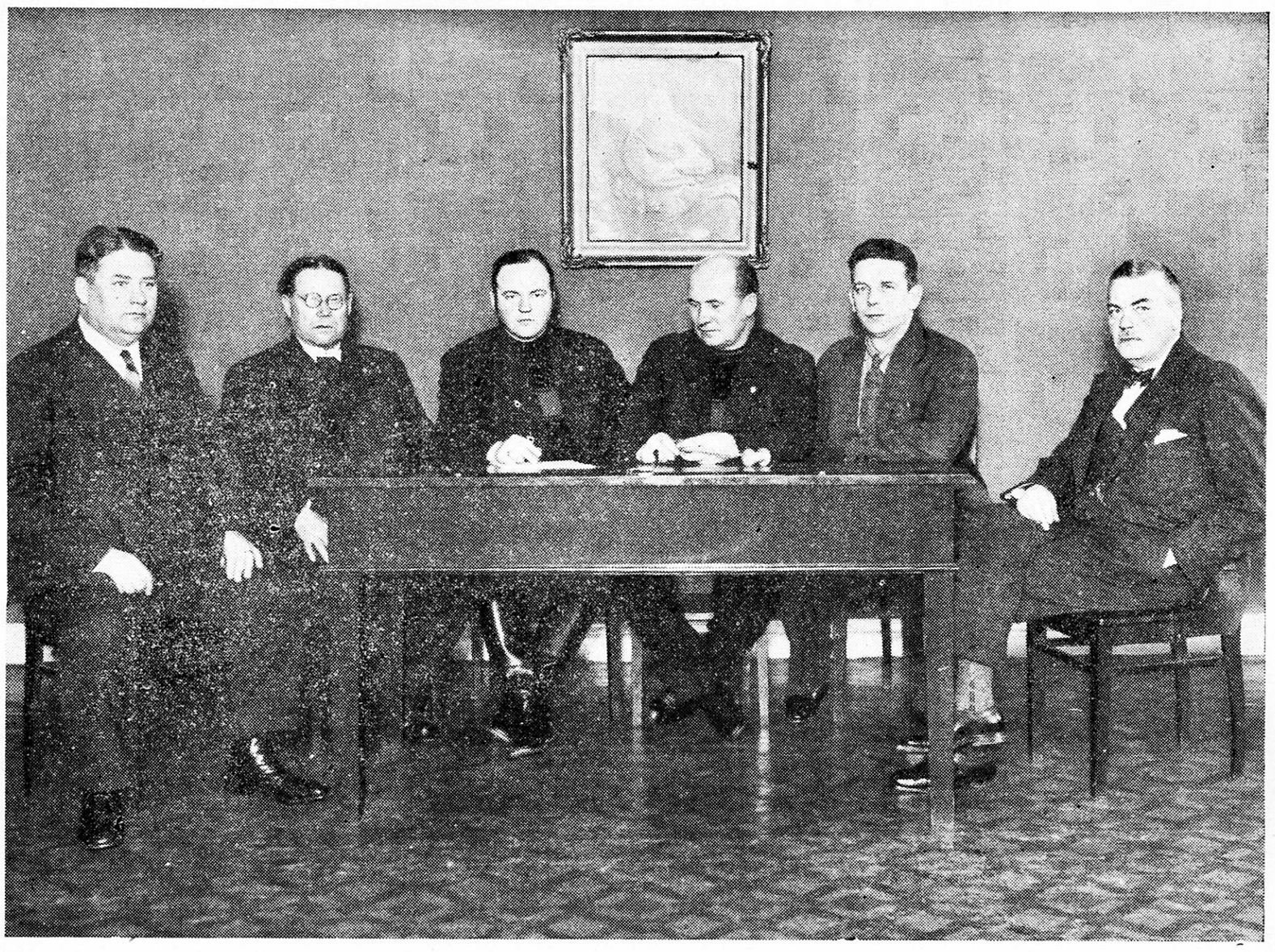

Historiallinen kuva: Lapuan Liikkeen johto syksyllä v. 1931

"Jokainen ihminen on oman onnensa seppä"

sanoo vanha sananlasku. Luokaa Tekin itsellenne varma tulevaisuus ja hankkikaa jo ensitilassa säästökirja säästöpankista. Pienistäkin säästöistä säännöllisesti tehtvinä kasvaa vuosien varrella huomattava omaisuus.

Säästöpankissa on säästönne varmassa turvassa, kasvaen korkoa korolle.

Jalasjärven Säästöpankki

V. A. Paunun Hattu ja Turkisliike
Vaasa
on Naisten hattujen erikoisliike
Suuret sesonkivarastot tarjoavat vaan parasta ja muodikkainta päähinealalla.

Varustautukaa
ajoissa pakkasen varalta
ja ostakaa osuuskaupastanne
S.O.K:n trikootehtaan
lämpimiä ja kestäviä
VILLATAKKEJA,
VILLAPAITOJA,
KAULAHUIVEJA,
SUKKIA,
ALUSVAATTEITA y.m.

„Suuri on presidentti Tannerin valtakunta"

Täten otsikoi Suomen Sos. Dem. uutisen, jossa kerrotaan kansainväisen osuustoimintaliiton kehityksestä tällä hetkellä. Kuten tiettyä, käsitti liitto kaikki osuustoiminnalliset yhtymät, oilen "toveri" Tanner Suomesta sen presidenttinä. Siinä laskettiin v. 1931 olevan kokonaista 604,684 erilaista osuustoiminnallista yhteenliittymää ja näissä oli jäseniä yhteensä 151,724,710 — 54 eri maassa.

K. o. osuustoimintayhdistysten kokonaistavaravaihto, t.s. myynti jäsenille ja jäsenistön tuotteiden markkinoille sijoittaminen, teki samana vuonna yhteensä 25.200 miljoonaa dollaria.

Euroopan — Neuvostoliitto muodostaa oman ryhmänsä — ja Euroopan ulkopuolisten maiden keskeinen vertailu osoittaa seuraavia mielenkiintoisia lukuja: Euroopan maat (lukematta Neuvostoliittoa) 150,693 osuustoiminnallista yhdistystä ja niissä jäseniä 39,069,913. Liikevaihto 3,247,727,060 dollaria. Muut maat 128,696 osuustoiminnallista yhdistystä ja niissä jäseniä 16,191,401. Liikevaihto $ 10,133,864,000.

Kuten näkyy, on Tannerilla siis aiamaisia, yli 151 milj. ihmistä. Mahtava herra! Ei ihme, että eräät piirit häntä suosittelevatkin — Suomen diktaattoriksi!

na olevien vihollisten varustuksia vastaan, mutta tanskalaiset piirittivät kuninkaamme joukon, niin että meidän joukkomme, johon kuului paljon suomalaisia karoliineja, sai kantaa raskaimman uhrin; neljäsataa suomalaista sai uhrata henkensä kuninkaan ja muun sotaväen pelastamiseksi. Juuri kun voitto oli jo lähellä, joutui kuningas, jonka kanssa aivan vieretysten taistelin, useiden tanskalaisten piirittämäksi, jotka yrittivät hänet surmata. Mutta silloin pääsin minä avuksi ja päätin pelastaa kuninkaan hengen omani hinnalla. Raivasin miekallani tien vihollisjoukon läpi, joista useimmat hengeilänsä saivat maksaa kuninkaan surmaamisen aikomuksen. Selviydyttyämme tanskalaisten piirityksestä vapaaksi, irroitti kuningas kaulaltaan ohuissa kultaketjuissa riippuvan "Pyhän Madonnan" kultaisen kuvan, jonka ketjuineen ojensi minulle, sanoen: 'Eerik Tuurenpoika, annan sinulle muistoksi tämän arvokkaasta teostasi henkeni pelastamisesta. Tuottakoon se sinulle aina onnea, ja kun se on mukanasi, pelastut kaikista vaaroista, olkootpa ne minkälaisia hyvänsä. Kanna sitä aina kaulassasi tai vaatteesi liepeessä'. Sitten kuningas onnea toivottaen lähti, ja Lundin taistelussa saimme kuninkaamme Kaarle XI:n kanssa loistavan voiton tanskalaisista".

Kertomuksensa lopetettuaan irroitti vanha, urhoollinen karoliinisoturi kaulaltaan kultaketjuissa riippuvan Pyhän Madonnan kultaisen, kruunulla varustetun kuvan ja ojensi sen Langströmille sanoen: "Annan tämän kuningas Kaarle XI:n minulle antaman lahjan sinulle, sillä kun olen jo vanha enkä kulje enää sotaretkillä, niin mitäpä minä sillä teen. Mutta sinulle se on tarpeen. Säilytä sitä vanhan hyvän soturiystäväsi muistona ja suojelkoon Pyhä Madonna sinua ja joukkoasi kaikilta vaaroilta. Säilytä sinä aina mukanasi joko kaulassasi kantaen tahi vaatteesi liepeessä kaikilla sotaretkilläsi, niinkuin kuningas minuakin kehoitti tekemään".

Langström otti vastaan vanhan karoliiniurhon antaman lahjan ja pani sen kaulaansa sinisen karoliinilaistakkinsa alle. Sitten nousivat he kaikki pöydästä ja kävivät lyhyeksi ajaksi levolle.

Pakkasaamu valkeni valjuna, kun Langström joukkoineen heräsi ja alkoi taas hankkiutua matkalleen. Heräsivät myös vanha kauppias puolisoineen kamarissaan ja ijäkäs seppämestari sissien kolinaan, kun nämä kiireesti aseitansa ja pitkiä miekkojansa kolistelivat ja vöihinsä kiinnittelivät.

Taas, niinkuin ennenkin, kajahteli Langströmin reipas ääni. Nopeasti sanottiin hyvästit ystäville, jotka pihalle saakka saattelivat ja onnea toivottelivat joukolle, joka jo suksillaan seisoen lähtöä odotti.

Langströmin huudahdettua miehillensä: "Pojat, lähdetään!", alkoi sissijoukko painua nopeasti reippaan päällikkönsä jäljessä hiihtäen Narvajoen jäälle. Sitä myöten vähän matkaa Narvan suunnalle hiihdettyä, noustiin jäältä ja alettiin kulkea Lauvasjoelle päin. Langström arveli, saavuttuansa sinne, kulkea sen jäätä myöten Novgorodin lähelle, kun Lauvasjoki saa alkunsa läheltä Novgorodia. Illalla saavuttiinkin joen jäälle lähelle Jaamaa ja sitten jonkun matkaa vielä hiihdettyä joen jäätä pitkin Novgorodiin päin, yövyttiin sen rantaäyrään taakse metsään, jossa nuotioiden ääressä vietettiin talvinen yö. Aamulla aikaisin lähdettiin liikkeelle kohti Novgorodia.

riin rautakuuliin linnan tornin vankikomeroon. Kaarle-kuninkaan karoliinisoturit ovat nyt muurien sisällä lukkojen takana".

Henrik Pietarinpoika kehoitti nyt ystäväänsä lähtemään pienelle ajeluretkelle, johon tämä mielellään suostuikin, ja niin heittäydyttiin taas rekeen ja ajaa karautettiin ulos kaupungista Narvajoen jäälle sekä sitä myöten sitten kauppiaan kotipihaan, jossa kömmittiin ylös reestä ja juhlallisen iloisella mielellä käytiin pirttiin.

Täällä istuttiin uudelleen pitkään pöytään oluthaarikoiden ääreen Henrik Pietarinpojan alkaessa soturijoukolle kertoa uudesta mainiosta suunnitelmastaan, jonka hän oli tehnyt kelpo ystävänsä, vanhan seppämestarin Eerikki Tuurenpojan kanssa vangittujen sissien pelastamiseksi venäläisten käsistä linnasta.

Vanha seppämestari, joka itsekin oli kuningas Kaarle XI:n aikuisia sotureita, ilostui suuresti jouduttuansa näin odottamatta Kaarle XI:n miesten joukkoon, jotka vielä olivat noita pelottomia sissejä, kaarlelaisia.

Niinpä hän ehätti näille kiireesti kertomaan, mitä uuden vuoden yönä oli kuullut ja nähnyt linnoituksessa tapahtuvan ja kuinka vastenmielistä hänestä oli ollut takoa Kaarle-kuninkaan urhoolliset soturit rautoihin linnan tornissa, jossa he parhaillaan kahleissansa viruivat. Mutta soturiveri oli hänessä nyt kuohahtanut ja hän tahtoi tuota pikaa lähteä koko sissijoukon etunenässä vapauttamaan vangitut karoliinit. Olihan vanha seppämestari itsekin entisiä karoliineja. Niin kypsyikin pian päätös valmiiksi hyökätä illan pimetessä linnaan ja äkkirynnäköllä vapauttaa vangit tornista.

Pyryinen päivä vaihtuikin nopeasti pimeäksi illaksi, ja niin lähdettiin taas hiihtämään kohti Narvaa. Kauppias ja seppämestari ajoivat reessä istuen sissijoukon edessä vähän kauempana ja pian oltiinkin jo kaupungin portin lähistöllä.

Kovassa lumipyryssä ja pilkko pimeässä ajoivat kauppias ja seppämestari edellä, sissijoukon hiihtäessä jäljessä, kaupungin portista sisään, sen pimeiden ja sokkeloisten katujen kautta kulkien kohti linnoitusta. Päästyä pyryn ja pimeän suojassa jo melko lähelle linnan muuria, alettiin varovasti lähestyä siinä olevaa porttia, jonka uuden vuoden yönä sissit olivat pahoin särkeneet hyökätessään ulos linnastä, ensin sytytettyään linnoituksen palamaan.

Hiljaa, melkein kuulumattomasti lumen vain heikosti narahdellessa, hiivittiin linnan muurissa olevasta portista sisään, vanhan seppämestarin opastaessa sissijoukkoa eteenpäin kauppiaan kanssa miesjoukon etunenässä kulkien.

Yhä peremmäksi linnanpihaa kävi kulku. Pajan kohdalle saavuttua poikkesi seppämestari Eerikki Tuurenpoika sisälle ja otti sieltä muutamia työkaluja rautakahleiden rikkomista varten vangittujen soturien ympäriltä ja niin jatkettiin entistä varovaisemmin kulkua sokkeloisia ja pimeitä sisäpihan käytäviä pitkin, kunnes tultiin erään suuren muuritornin juurelle. Siinä olevasta ovesta astuttiin pimeään käytävään ja alettiin hapuillen nousta portaita.

Kierreportaat johtivat yhä korkeammalle, niin että arvioilta oltiin, mikäli pimeässä saattoi arvata, noin kolmannen kerroksen kohdalla, kun vastaan alkoi kuulua ääniä ja valoa pilkoitti eräästä ovesta, joka johti vankihuoneeseen.

Portaita noussut miesjoukko pysähtyi ja kuunteli tarkasti

Mitä "Säästökellon" avulla voi saada aikaan?

Sillä säästää, aivan huomaamattaan, pääoman.
Sillä turvaa kuollessaan omaistensa toimeentulon.

Tämä saadaan aikaan pienillä rahamäärillä, jotka muutoin helposti kuluisivat vähääkään hyötyä tuottamatta.

MUISTAKAA,

ETTÄ HYVINVOINNIN PERUSTANA EI YLEENSÄ OLE SE, MIKÄ ANSAITAAN, VAAN SE MIKÄ SÄÄSTETÄÄN.

Pohtikaa asiaa — keskustelkaa säästökellohenkivakuutuksesta avoimesti ja luottavasti edustajamme kanssa. Häneltä saatte kaikki toivomanne tarkemmat tiedot.

Henkivakuutusosakeyhtiö VERDANDI
Perust. 1905. Pääkontt. Turussa.
Pääasioimistot Pohjanmaalla: Seinäjoella: Koulukatu 3, puh. 206. Vaasassa: Raastuvank. 53, puh. 1666.

KALEVA Näytännöt klo 6,15—8,30
Valtava ilmailuelokuva **Öinen eskaaderi**
Pääos. Richard Barthelmess — Neil Hamilton.

Veneskosken Naulatehdas
KOURA.
Suosittelee kaikkialla tunnetuita **kotimaisia trustivapaita LANKANAULOJA.**
ETELÄPOHJALAISET!
Tukekaa oman maakuntanne teollisuutta!

1 L. **Ravintolamme**
RAVINTOLA **KESKUS**
Seinäjoki, Valtionk. 15
Puhelin 301
Täydelliset anniskeluoikeudet.
on maakuntamme suosittain ruokailuravintola. Syyskuun 1 p:stä:
Aamiainen: 10—13.
Päivällinen: 16—19.
Annoksia kaiken päivää
Kuukausiruokailijoille alennusliput edullisia.
Hyvää kahvia, voileipiä y.m. virvokkeita.
Funkis-huone tilauksesta.

Tuoreita "Pertrix" anodia sekä "Daimon"
taskulampunpattereita
Lamppuja ja valaistuslaitteita
täydennetty varasto.
Nurmen Sähköliike Puskantie 8, puh. 125.

Aseita ja ampumatarpeita
myy edullisesti
Moe & Asplund Oy., Vaasa

HUONEKALUT
TIETYSTI
KUTVOSELTA
P. 1008
1526
Puh. 600
JAAN KAUPPA 18
PITKÄKATU 44

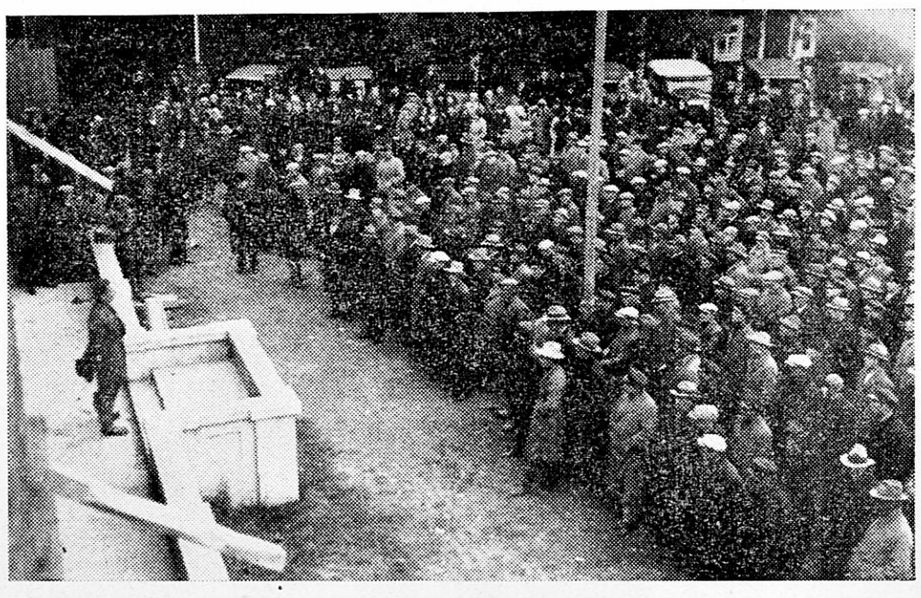

Muisto Lapualta 2 vuotta sitten: Iivari Koivisto puhuu 2,000 miehelle.

Saksan juutalaisia

joukottain Suomeen?

Kuten yleisesti tiedetään, on uusi Saksa työskennellyt tarmokkaasti juutalaista mahtia, joka useimmiten on esiintynyt rahamahdin muodossa, vastaan ja on seurauksena tästä ollut, että Saksasta on siirtynyt joukottain juutalaisia varsinkin naapurimaihin. Suomessa on liikkunut itsepintaisia huhuja siitä, että maahamme olisi viime kuukausien kuluessa saapunut joukottain juutalaisia asettuakseen maahamme asumaan. Helsingin polisilaitokselta ilmoitettiin, että huhuissa kyllä voi olla perää, mutta että kaiken todennäköisyyden mukaan ovat juutalaiset asettuneet maaseudulle asumaan, joskin toiselta puolen olisi oletettavissa, että nämä "emigranttijuutalaiset" olisivat asettuneet asumaan seuduille, joissa ennestään jo asuu huomattavasti juutalaisia, siis ennen kaikkea pääkaupunkiin.

Maassamme asuvia juutalaisia on erään tilaston mukaan kaikkiaan 1,618, eikä heidän lukumääränsä ole suhteellisesti suuri, sillä juutalainen väestö muodostaa vajaan 0,05 pros. koko maan väestöstä. Joka tapauksessa olisi viranomaisten kiinnitettävä huomionsa asiaan, sillä ei liene todennäköistä, että maamme mainetta kohotettaisiin sillä, että tänne pesiytyisi joukko enemmän tai vähemmän epäluotettavia juutalaisia, joiden kansalaiskunnosta voi esiintyä eriäviä mielipiteitä.

Kuten edelläolevasta ilmenee, ei ole olemassa numeroihin perustuvia tosiasioita, jotka osoittaisivat Saksan juutalaisten mieslukuisammin saapuneen maahamme odottamaan olosuhteiden muuttumista Saksassa, mutta ainakin pääkaupungin kaduilla voi tehdä sen havainnon, että edellämainituissa huhuissa, jotka eivät suinkaan ole levitetyt sokeiden juutalaisvihaajien taholta, antavat aihetta mahdollisiin toimenpiteisiin viranomaisten taholta.

Hitlerin ulkopolitiikan perusviivoja:

"Euroopan alueet järjestetttävä kansallisuusrajoja silmälläpitäen".

Saksalainen Kauppakamari Suomessa tiedoittaa "Karjalaiselle" seuraavaa:

"Yhä uudelleen on Saksan valtakunnankansleri Adolf Hitler puheissaan alleviivannut, että Saksa haluaa elää rauhassa koko maailman kanssa sekä että Saksa on valmis ojentamaan kätensä vilpittömässä yhteisymmärryksessä jokaiselle kansalle, joka on halukas kerran perusteellisesti päättämään surullisen menneisyyden. Jo nämä Saksan valtakunnankanslerin sanat osoittavat selvästi, ettei rauhan säilyttäminen merkitse saksalaiselle politiikalle yksinomaan iskusanaa tai äärimmäisyyttä.

Adolf Hitler käsittää "rauha"-sanalla ei vain sotatilan puuttumista, vaan ennen kaikkea hän ymmärtää niiden aineellisten ja siveellisten edellytyksien olemassaolon, jotka täydelleen sulkevat pois aseisiin tarttumisen tarpeellisuuden. Hitlerillä, jolle rauha on positiivinen käsite, on sekä voimaa että tahtoa rauhan järjestämiseen ja sen voimistamiseen sopivan käsittelyn avulla. Tällöin Hitler ei kuitenkaan tahdo menetellä peruslauseen "si vis pacem para bellum" mukaan, tuon peruslauseen, jolla Ranska ja Englanti puolustavat liiallisia varustuksiaan — vaan Adolf Hitler haluaa rauhan järjestettäväksi niillä keinoin, jotka maailma on saavuttanut sodanjälkeisen ajan pitkistä ja tuskallisista kokemuksista.

Todellisen rauhan perusta, sellaisen, johon Adolf Hitler Euroopan ja koko maailman puolesta pyrkii, **on ollut Euroopan alueiden uudelleenjärjestäminen todellisia kansallisuusrajoja silmälläpitäen.** Jos riitaisuuksia tulevaisuudessa tehokkaasti tahdotaan välttää, niin täytyy poistaa ainakin suurimmat epäoikeudenmukaisuudet ja epäloogillisuudet Pariisin etukaupunkirauhansopimuksesta ja sallia samaan sopimukseen itsestään liitettyjen määräyksien avulla sopimusmääräyksien tarkistaminen rauhallista tietä.

Tämä on se suuri toive ja suuri velvollisuus, joka maailmalla on kansainliiton sääntöjen 19 artiklasta. Adolf Hitler ei tule lakkaamaan kehoittamasta Euroopan ja maailman kaikkia kansoja panemaan kansainliiton sääntöjen 19 artiklaa käytäntöön ja uudistetussa maailmassa rohkeasti **astumaan tässä artiklassa mainitulle tielle".**

Työkärrynpyöriä
Miesten lapikkaita.
Taffelipiano halvalla.
Hevosenkenkiä 1 mk. kpl.
Seinäjoen Osto- ja Myyntiliike
A. Perttu.

Monipuolinen varasto — Kunnolliset tavarat — Halvat hinnat —
siinä edut, jotka takaavat asiakkaillemme täyden tyytyväisyyden.
JUSSI HAKALA, SEKATAVARAKAUPPA, Koura.

Koululaiset!
Muistakaa tehdä ostoksenne liikkeessämme.
J. R. Waron Kirjakauppa
Vaasa.

RAKENNUS- JA KUIVIKE-
TURVEPEHKUA
vaunulastittain ja vähittäin.
Ilmajoen Varavankila
Os.: **Tuomikylä.**

LAHJOITTAKAA I.K.L:n KANNATUSYHDISTYS r.y:lle.

Ylistarossa
M. V. Luoman
KAHVILAA JA LEIPOMOA
SUOSITELLAAN.

Kirvun Luonnonparantola
Kirvu. Oma keskus.

O.Y. YRJÖ SUNDQVIST
Vaasa, Hovipuist. 13, puh. 242, 1256.
Ensiluokkainen
Kultasepänliike
Siis edullinen **kihlojen, lahjojen** ja **palkintojen ostopaikka.** Paikkakunnan parhaiten varustettu **Optillinen liike.** Zeiss-tuotteiden valtuutettu myyjä. **Huom.! Silmälääkärin hyväksymä optikko.**

Vaatturiliike T. Laajanen
Seinäjoki. Puhel. 208.
Arki-, juhla- ja sotilaspukuja.

Rakennustoimisto
Gunnar Andersson
Tampere.
Rakentaa urakalla ja laskuun.

HOTELLI SEURAHUONE
Iisalmi. Omist. **Iida Bolander.** Puh. 346.
Aamiaista tarjoillaan kello 10—13
Päivällistä „ kello 16—18
Kahvia, teetä, virvokkeita sekä lämpimiä ja kylmiä voileipiä koko päivän.
Ajanmukaiset hinnat. Kohtelu hyvä.
Ravintola suljetaan klo 23,30.

Hotelli National
Turku, Rauhank. 8, lähellä asemaa.
I lk. hotelli ja ravintola.
Huoneita 1 h. 15:—30:— ja kahden h. 40:—50:—, lisävuode 10 mk. vuorok.
Oma keskus, nimihuuto National.
Suositellaan!

LOIMAALLA:
Loimaan Seurahuone
Puhelin 60.
Ainoa I luok. hotelli ja ravintola paikkakunnalla.

ISÄNMAALLISEN KANSANLIIKKEEN PÄÄTOIMISTO
Seinäjoella Kauppakatu 9.
Auki klo 9—16. Puh. 246.

ISÄNMAALLISEN KANSANLIIKKEEN KESKUSTOIMISTO.
Helsinki.
Hallituskatu 17.
Järjestöjohtaja: Puh. 21 640.
Jaostot: Puh. 26 242.
Auki klo 10—19.
Taloustoimisto, Kluuvikatu 8.
Puh. 26 404.
Auki klo 9—16.

LAKEUDEN SANA

Päätoimittaja: VILHO VIITA

Lehti ilmestyy joka perjantai.

Toimitus ja konttori Seinäjoella Kauppakadun 9:ssä, varat. I. Talvitien talossa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 9—16.

Tilaushinnat:

Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.

Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.

Ilmoitushinnat:

Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1933. Seinäjoen kirjapaino.

edestä kuuluvia ääniä.

Seppämestari kuiskasi varovasti takanaan olevalle soturijoukolle, että vankihuoneessa on venäläisiä luultavasti vankeja ruoskimassa ja kiduttamassa. Sisältä kuului nyt piiskansiimojen viuhahduksia, vangittujen sissien kirouksia ja sitten venäläisten piiskurien raakaa, humalaista naurua.

Seppämestari Eerikki Tuurenpoika kävi syrjään ja nyt otti johdon käsiinsä Arvi Hannunpoika, vetäisten pitkän miekkansa, toisten tehdessä samoin. Mutta seppämestari tahtoi olla mukana hyökkäyksessä ja niinpä hän kuiskasikin, että hän hyökkää sisään ensimäisenä suurella moukarillaan. Hän tempaisi rivakasti oven auki, josta itse ensimäisenä hyökkäsi sisään, koko sissijoukon seuratessa hänen kintereillään, iski suurella moukarillaan venäläisen varusväen päällikön kuoliaaksi, toisten taas nopeasti käydessä jäiellä olevien viiden venäläisen kimppuun ja kaataen ne maahan miekoillaan.

Langström, joka soturitoverinsa kanssa näki, että pelastus oli tullut. Hän tervehti pelastajiansa urhoollisen soturin tavoin reippaasti, vaikka venäläisten ruoskaniskut kirvelivät ja vihavoittivatkin selässä sekä vyöllä ja jaloissa painoivat raskaat rautakahleet; niinpä hän lausui: "Kaarle-kuninkaan miehet! Kunniakkaan uroteon suoritte. Mutta nyt kahleet poikki, aikaa ei ole hukattavissa".

Tähän vanha seppämestari iloisesti vastasi: "Eivät leijonat rotanloukkuun jää. Kaarle-kuninkaan miehet eivät näissä vanhoissa huuhkajanpesissä päiviään päätä". Näin sanottuansa ryhtyivät vanha karoliini ja seppämestari Eerikki Tuurenpoika kiireesti katkomaan Langströmin ja hänen toverinsa kahleita.

Sissijoukon ovella vartiossa seisten yllätyksien varalta, jota venäläisten taholta saattoi joka hetki odottaa, takoi vanha seppä kovalla kiireellä kahleita poikki. Kilahtaen heltisivät rautavyöt ja kahleet vangittujen soturien vöiltä ja jaloista. Sitten seppämestari nouti Langströmille ja toiselle vankina olleelle heidän miekkansa ja pistoolinsa, jotka hän uuden vuoden yönä oli korjannut talteen vankihuoneen vieressä olevaan muurisyvennykseen. Nämä kiinnittivät kiireesti takaisin saamansa aseet vyölleen. Kaatuneilta venäläisiltä saadut soihdut sammutettiin ja alettiin nopeasti hiipiä vankihuoneesta ulos johtavia pimeitä kierreportaita myöten, kunnes tultiin alas ulko-ovelle, josta seppämestari opasti heidät kaikki sisäpihan mutkikkailta käytäviltä suurelle pihalle. Sen yli päästiin helposti avoinna olevalle linnanportille ja siitä muurien ulkopuolelle, jossa kauppiaan hevonen oli. Täällä seppämestari, kauppias ja vankina olleet kaksi sissiä istuivat rekeen ja laskettelivat pimeän kaupungin läpi kovaa kyytiä Narvajoen jäälle. Sissijoukko hiihti, hajaantuen sokkeloisille kaduille, pienissä erissä pois kaupungista.

Narvajoen jäällä kokoonnuttiin taas yhdeksi joukoksi. Toiset miehistä hakivat Langströmin ja toisen vankina olleen sissin sukset, jotka näiltä uudenvuoden yönä olivat jääneet Narvajoen puoleisen muurin viereen.

Niin Narvajoen jäätä myöten hiihti taas iloisin mielin reippaasti Pietari Langströmin johtama satakaksikymmentä miehinen sissijoukko edellä kulkevan reen perässä, jossa istuivat heidän hyvät ystävänsä vanha kauppias Henrik Pietarinpoika ja vanha seppämestari, entinen karoliinisoturi Eerikki Tuurenpoika. Vaikka olikin yö jo pitkälle kulunut, olivat mielet iloisia, kun retki oli hyvin onnistunut ja niin tultiinkin nopeasti joen jäätä pitkin Henrik Pietarinpojan kotipihaan sekä käytiin sisään lämpöiseen avaraan pirttiin, jossa pian oluella ja ruoilla ryhdyttiin vankina olleita sotureita virvoittelemaan ja yöllisestä seikkailusta toisilleen kertomaan. Sitten käytiin levolle.

Aikaisin aamuhämärällä lämmitettiin sauna kuumaksi ja siellä saivat yöllä vankeudesta vapautetut soturit ja koko sissijoukko virkistäytyä kuumassa saunan löylyssä, joka olikin hyvin tarpeen. Suloisen kylvyn jälkeen olivat he taas yhtä reippaita kuin ennenkin.

Iltapäivällä varustauduttiin huolellisesti aamulla tapahtuvaa matkalleläntöä varten Novgorodiin. Miesten laukut täytettiin muonalla, leivällä ja lihalla. Niin pimeni taaskin ilta ja koko kaarlelaisjoukko oli koolla Henrik Pietarinpojan suuressa pirtissä, jossa tämä iäkkään vaimonsa ja ystävänsä, vanhan seppämestari Eerikki Tuurenpojan kanssa keskusteli sissipäällikön ja hänen miestensä kanssa.

Langström, joka huomasi ajankohdan sopivaksi kiittää näitä ystäviänsä itsensä ja johtamansa soturijoukon puolesta heidän vieraanvaraisuudestaan ja pelastuksestansa venäläisten vankeudesta, leikkisästi sanoikin hyväntekijöilleen:

"Kun Nevanlinnassa, jossa jouluna vierailimme, muisti joulutonttu meitä oikein kultalahjoilla, niin lahjoitanpa tässä kelpo ystävillenikin siitä osan, joka ei vielä joululahjaksikaan juuri liian myöhäistä ole". Näin sanottuansa haki sissipäällikkö laukkunsa naulasta pöydän päähän, kaivoi sieltä esiin sataviisikymmentä kappaletta kymmenen kruunun kultarahoja ja ojensi ne iäkkäille ystävillensä Henrik Pietarinpojalle ja Eerik Tuurenpojalle, jotka tästä kuninkaallisesta lahjasta haltioissaan kiittivät urhoollista sissipäällikköä ja toivottivat hänelle ja hänen miestensä kunnon miekoille "Pyhän Olavin" suojelusta. Vanha karoliini Eerik Tuurenpoika ja kauppias Henrik Pietarinpoika vaimoineen tahtoivat vielä puolestaan juhlallisesti kestitä jalomielistä, urhoollista sissipäällikköä ja hänen miekkamiehiänsä.

Sitten katettiin pitkä pöytä juhlaruoilla, oluella ja paloviinalla, jota oli vielä jäljellä joulupyhien jälkeen. Niin kului ilta taas rattoisasti oluthaarikoiden ääressä myöhäiseen yöhön saakka.

Kun puoliyö oli sivuutettu, nousivat useimmat sissisotureista pöydästä ja heittäytyivät levolle pirtin lattialle levitetyille oljille. Mutta toiset istuivat yhä vielä olut- ja paloviinahaarikoidensa ääressä hyvätuulisina sekä punoittavina, heittäytyen levolle vasta kun Otavan sarvi taivaalla alkoi aamuyön hämäränvaljuuun usvaan haihtua.

Langström valvoi myöskin pitkän pöydän päässä ystäviensä ja muutamien miestensä kanssa keskustellen. Sitten sanoi vanha karoliini, seppämestari Eerikki Tuurenpoika sissipäällikölle:

"Annan sinulle tässä erään taikakalun, jonka sain Kaarle-kuninkaamme isältä Kaarle XI:lta. Sen hän antoi minulle Lundin tappelussa, kun pelastin kuninkaan hengen tanskalaisten käsistä. Nuori kuningas asettui erään joukko-osastonsa etunenään, johon minäkin kuuluin, ja niin hyökättiin kuninkaan johdolla Lundin luo-